

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

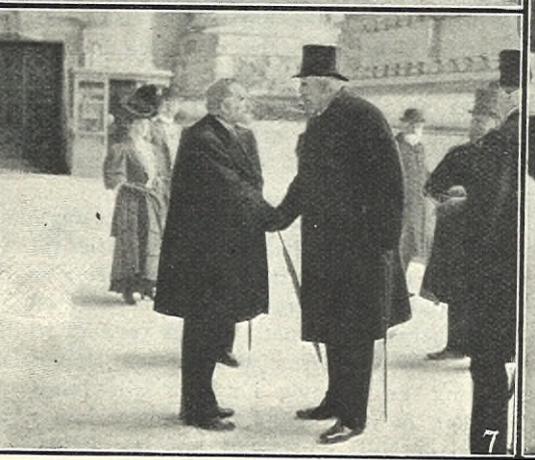
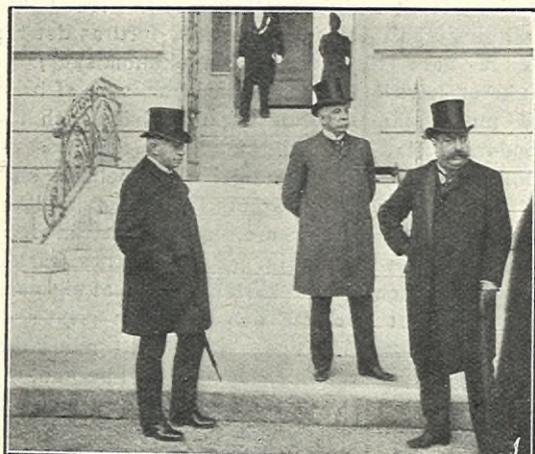

ILLUSTRERAD TIDNING

IDUN

FÖR · KVINNAN · OCH · HEMMET ·

HUFVUDREDAKTÖR OCH ANSV. UTGIFVARE: FRITHIOF HELLBERG.

KONUNG OSCAR I PARIS. FOTO FÖR IDUN AF HOFFOTOGRAF ALBIN.
 1-5. Konungen bevistar de stora kapplöpningarna vid Longchamp. 1. Löpningarnas president prinsen af Ahrenberg och generalsekretären i polisprefekturen Laurent invänta konungens ankomst. 2. Konungen mottages af kommittérade 3. Den kungliga tribunen och en del af löpningsbanan. 4. Förste pristagaren Saïs, riden af G. Stern. 5. Konungen, ledsagad af greve de Pourtalès och markis de Ganay, gör en promenad kring sadelplatsen. 6-8. Konungen besöker »Salongen». 6. Konungen anländer till Grand palais. 7. Konungen mottages af utställningskommisariern M. Tonay. 8. Konungen betraktar Fremiers Jeanne d'Arc-staty. 9 o. 10. Från déjeuner'n på svenska legationshotellet. 9. Förre presidenten Loubet (A) och storkanslern i hederslegionen general Florentin (B) lämna legationshotellet. 10. Förre presidenten Loubet (A) och storkanslern i hederslegionen general Florentin (B) lämna legationshotellet.

EN LÖRDAGSKVÄLL I MAJ...

DET VAR i går... Så mild som aldrig förr föll lördagskvällens skymning öfver staden... Jag gick allena längs den långa raden af hus, där fattigt folk bor dörr vid dörr. Jag ser dem hvarje dag, vet deras namn och vet hvad ödet hvar och en kan skicka af ondt och godt. På gatan kom en flicka, som höll en knippa blommor i sin famn,

en knippa lönn, ett luftigt fång af vår och syrlig sötma, som blef vind af vinden. Jag tyckte att hon var väl röd om kinden och någon följde tätt i hennes spår. Det var en lång gesäll, ung, oförväget varm. I två, tre språng han sökte henne hinna, och gatan blef en dikt om man och kvinna — med ägarns rätt han griper hennes arm.

Jag ser och ser... Hur godt att vandra så en lördagskväll i maj, när världens rike är ljus och ljumhet, ljuflig utan like den tysta lockelsen att vara två! — Men dröjande, längs husens långa rad, jag går och mumlar: "Ensam, ensam..."

Orden
förstummas sakta, liksom hade jorden
ej plats för dem i luftens välluktsbad.

JANE GERNANDT-CLAINE.

OGIFTA MÖDRAR.

MODERSKÄRLEKEN har ständigt prisats som den renaste och heligaste af känslor. Skalderna ha täflat om att besjunga den, de bildande konstnärerna ha framställt den i marmor och på duken. Bilden af en ung mor med sitt barn inger oss ovillkorligen en känsla af andakt, vi veta, att moderns och barnets förhållande till hvarandra är bland det underbaraste i naturen, vi veta, att en moders kärlek om någon är just en sådan kärlek, om hvilken det såges, att den "icke söker sitt, att den tror allt, hoppas allt, tål allt."

Hur kan det då komma sig att vi, utan att alltför mycket uppröras därpå, kunna tåla, att moderskärleken hos tusentals kvinnor förkväves, förtrampas, förhånas? Vi kunna utan att vidare tänka därpå, slöa för vår egen och samhällets skuld, se hur otaliga ogifta mödrar, drifna därtill af nöd eller af fruktan för världens dom, kväva moderskänslan och undandraga sig modersplikterna. Dessa långa rader af annonser efter fosterföräldrar åt oäkta barn, hvaraf somliga tidningar öfverflöda, borde de icke egentligen uppröra oss i vårt innersta? "Åt ett litet barn, som väntas i maj, önskas en god fostermor." "En fattig, ensam flicka frågar om någon vill upptaga hennes fyra veckor gamla gosse som egen." "Vill en snäll familj ta lilla Elin, två veckor gammal, mot barnhushjälpen?" "En öfvergifven moder söker ett hem åt sin nyfödde gosse" o. s. v., talrika variationer på samma tema, ogifta mödrar, som själfva icke kunna eller icke vilja vårda sina små.

Hvilket djup af elände ligger icke bakom dessa korta rader: ensamhet, nöd, sjukdom, förtviflan, kamp mot frestelser, gäckade förhoppningar och naturligtvis också hos många dåliga seder, lättsinne, förförelse. Skuld och synd och lastbarhet — men lika ofta ungdomlig obetänksamhet, okunnighet och ren ovetenhet om lifvet. Kanske är det just moderskärlek,

som talar ur den där annonsen — man hoppas kunna bereda barnet en bättre lott än man själf skulle kunna gifva det.

Det finns många af dessa mödrar, som icke veta hvart de skola ta vägen, när de lämna barnbördshuset, som med sitt barn på armen få gå från dörr till dörr och söka bostad, men som till sist nödgas lämna ifrån sig barnet för att själfva kunna få tak öfver hufvudet, om de icke vilja gå till fattighuset. Jag tycker mig se de föraktfulla blickar, som söka den vänstra handens fjärde finger, där de två släta guld-ringarna saknas, och hur man i dygdig harm nekar att härbergera "den fallna". Eller jag tänker på dessa många, flere än man anar, som låta undanrödja den ovälkomna följden af sitt felsteg eller dessa, som föda i hemlighet och i förtviflan taga fostrets lif. Eller dessa, som med afsikt lämna sina barn till personer, som låta det omkomma genom vanvård.

Hvem känner och erkänner den ansvarighet, som samhället, som vi enskilda ha i dessa stackars kvinnors brott?

Framför allt är det vår uppfattning af förhållandet mellan man och kvinna, som är förvänd, denna ytliga och orättvisa uppfattning, som gör, att en ogift kvinna, som blir mor, ensam måste bära skulden för det felsteg, som äfven var mannens och till hvilket denne kanske förledde henne. Hvarför skall kvinnan ensam brännmärkas, hvarför skall hon stötas ner i brott och elände, medan mannen, som var orsaken till hennes fall, ogeneradt kan stiga till de högsta äreplatser? Är det icke en ytlig uppfattning, som gör att vi ha lägre anspråk på sedlighet och ansvarskänsla hos mannen än hos kvinnorna? Är det icke grymt och orättvist att döma den parten strängast, som redan af naturen får lida mest och bära det tyngsta straffet för den gemensamma synden?

Det ljuder i vår tid för den, som vill höra det, starka rop på mera rättvisa, mera sanning, mera rättfärdighet i samhällslifvet. Och bland de många "frågor", som härigenom uppstått och fordra sin lösning, är också frågan om hur de ogifta mödrarnas ställning skall kunna förbättras.

Mången anser att intet här bör företagas, "att hjälpa de ogifta mödrarna till bättre ställning, det vore ju att uppmuntra lättsinne och osedlighet", heter det.

Men låt oss ställa frågan annorlunda, låt oss säga: Hvad kan göras för att så mycket som möjligt förhindra barnamord? Hvad kan göras för att bereda de ogifta mödrarna tillfälle att själfva amma och uppfostra sina barn, att uppfylla sina modersplikter? Hvad kan göras för att förhindra, att tusentals barn dö af vanvård eller få växa upp utan att känna vare sig far eller mor?

Mången, som är rädd att uppmuntra osedligheten, som kanske icke känner något medlidande för de ogifta mödrarna, vill säkert medgifva, att de oskyldiga barnen böra få all den hjälp man kan gifva dem.

I Sverige födas årligen i medeltal 14,500 barn, för hvilka i kyrkoboken antecknas "fader okänd", men då det hör till undantagen att dessa barn få stanna hos sina mödrar, sakna de oftast både far och mor. I många fall antecknas äfven modern såsom okänd. Det finns nämligen i vår lag ett kungligt bref af den 17 okt. 1778, som tillåter en kvinna att å främmande ort vara fullständigt okänd, då hon blir mor. Ingen har rätt att åtala henne, ingen får fråga om hennes person eller stånd. Samhället tillåter alltså båda föräldrarna att fränsäga sig allt ansvar för barnen, tillåter att de mest hjälplösa varelser som finnas, nyfödda barn, lämnas utan skydd. Det blir också i många fall samhället, som får åtaga sig svaret för barnet, då det kommer på barnhuset

eller "skrifves på församlingen". Icke sällan får samhället skörda frukten af den bitterhet och det hat, som ovillkorligen växa fram i dessa öfvergifna barns sinnen.

Det är en känd sak att just bland de oäkta barnen finna vi samhällets mest fördärfvade individer, mången gång de kroppsligt och andligt svagast utrustade. Bland dessa barn är dödligheten i späd ålder nästan dubbelt så stor som bland de i äktenskap födda, och denna höga dödlighetssiffra förklaras dels med att de oäkta barnen i regel få sakna den bästa näringen: modersmjölken, men äfven därmed att mödrarna lidit nöd under hafvandeskapet. Naturligtvis beror dödligheten också på vanvård — oafsiktlig eller afsiktlig.

För att de ogifta mödrarnas och deras barns ställning skall kunna förbättras, fordras det att de få vara tillsammans, att ekonomiska möjligheter härtill beredas de mödrar, som af brist på medel lämna ifrån sig sina barn, och att moderskänslan och plikt-känslan väckas hos de mödrar, som icke våga eller vilja behålla sina barn. Genom att barnet får modersmjölken blir det fysiskt starkare, genom att modern gifver barnet sin mjölk, väckes hennes kärlek till barnet och denna kärlek har visat sig vara ett medel att upprätta och höja den mest sedligt fördärfvade kvinna. Detta, att mödrarna amma sina barn, binder dem så vid barnen, att de sedan ha svårt att skiljas från dem, och om de af ekonomiska skäl måste göra detta, bruka de dock besöka, beskydda och vårda sig om dem allt framgent.

Ekonomiska möjligheter att själfva amma och uppfostra barnen skulle ogifta mödrar ha i mycket större utsträckning än nu är fallet, om fäderna till deras barn betalade barnuppfostringshjälp. Ett högst ringa antal af de ogifta mödrarna erhåller, trots lagens föreskrift därom, ekonomisk hjälp af barnafäderna, detta på grund af den lätthet att slippa undan dessa plikter, som förefinnes, då barnafadern endast behöfver lämna orten för att vara fri — dels emedan en hel del af dessa fäder icke äga mer än till sitt eget uppehälle. Det barnuppfostringsbidrag, som brukar lämnas, är förförigt i de alla flesta fall alldeles för lågt för att kunna bereda någon uppfostran åt barnet. Lagen måste göras mera effektiv och hälst föreskrifva underhåll åt modern en månad före och en månad efter nedkomsten.

Af ekonomisk betydelse för barnet är den lag af 1905, som stadgar, att oäkta barn skola ärfva mödrar och modernefränder. Hvarför de icke kunna få ärfva fäder och fadernefränder lika väl är svårt att förstå. Ty då enligt lag modern lika väl som fadern kan få vara okänd, blir det ju i en betydlig mängd fall som denna arfsrätt finnes endast på papperet.

På grund härpå och för att göra barnets rätt att få vara hos sin moder gällande, har i riksdagen denna vinter framkommit två motioner i syfte att få bestämmelsen om ogifta mödrars rätt till anonymitet borttagen. Den ene motionären, biskop Schéele, vill dock ha ett s. k. hemligt register, där moderns namn skulle antecknas för att finnas i och för vissa säregna fall, vid fråga om arf m. m. Detta hemliga register skulle dock svårligen kunna bli till praktisk nytta.

I båda motionerna framhålls att framför allt måste barnets rätt beaktas. Barnet har rätt till sin mor och modern har ju för öfrigt en naturlig plikt att vara hos sitt barn; först när hon öfvergifver barnet, är hon verkligt sedligt fallen. För moderns sociala och ekonomiska ställning är det nog i många fall viktigt, om hon kan få vara okänd, ofta mister hon t. ex. — om det blir känt, att hon har ett barn — den anställning, som för henne möjliggör att uppehålla sig och betala för barnet, ofta blir

Specialitet:

Herrtvätt & Gardiner.
Inga frätande ämnen användas.

A.-B. Nordiska Tvätt- & Strykinrättningen

**TVÄTTAR, MANGLAR
& STRYKER BÄST.**

Rikstel. 99 60

Bergsgatan 35

Allm. tel. 99 60.

det henne omöjligt att få arbete eller tak öfver hufvudet, när man vet att hon har ett barn. Därför anse många att det vore obarmhärtigt att borttaga rätten till anonymitet.

Men går man såsom motionären pastor Pehrson ut ifrån den synpunkten, att barnet framför allt bör fostras af modern, att allt, som skiljer det från modern, är obarmhärtighet, och att barnets rätt måste gå framför omtanken om moderns sociala och ekonomiska ställning, då måste man ju önska tillåtelsen för moder att vara okänd borttagen. Men i så fall bör, om full rättvisa skall genomföras, i lag stadgas, att älfven faderns namn antecknas. Så länge vi tillåta fäderna till de oäkta barnen att undandraga sig alla plikter, skall knappast vare sig barnens eller mödrarnas ställning förbättras genom anonymitetens borttagande.

Frågan har många olika sidor. En nationell eller rättare nationalekonomisk: vi måste tänka på att hvarje barn, som föds, representerar ett nationalekonomiskt värde, att hvarje barn, som dör eller genom vanvård blir fysiskt undermåligt, är en förlust för landet, som behöfver män och kvinnor att arbeta för det och i farans stund försvara det. Därför, menar man, måste samhället taga sig an barnen och på allt sätt sörja för deras vård och uppfostran.

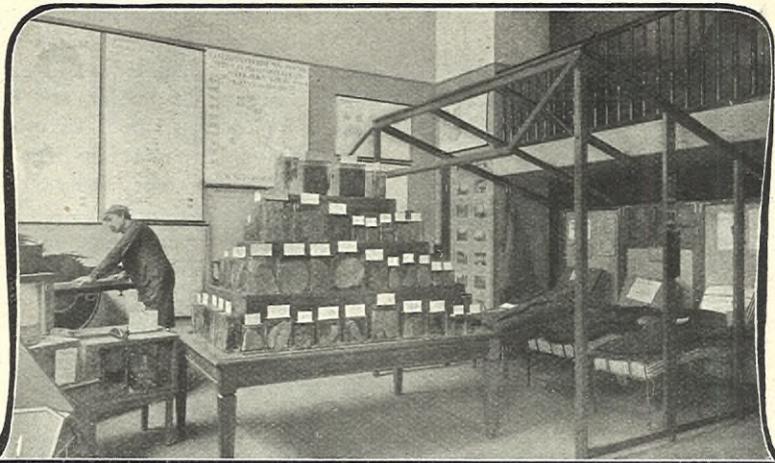
Det är godt för både mödrarna och barnen att "mjölkdroppar", barnkrubbor och barnhem anordnas, att en verksam inspektion öfver fosterbarn finnes och att ogifta mödrar kunna få understöd från fattigvård och välgörenhetsföreningar. Särdeles godt är det, om hem för ogifta mödrar finnas i tillräcklig mängd för att erbjuda ett skydd under den tid modern ämnar barnet och på så sätt låta barnet få den för dess sunda utveckling bästa näringen, medan modern i detta hem får lära hygienisk barnvård, på samma gång som hennes moderskänsla väckes och stärkes. Sådana hem kunna och böra utöfva en uppfostrande inverkan på de kvinnor, som vistas där. Kan vidare tillfälle beredas ogifta mödrar att med sina barn få bostad i något hus, där man särskildt tänkt på ensamma kvinnor med barn, som ej ha råd att betala höga hyresafgifter, och få dessa barn åt-njuta fri middagsspisning och hjälp till kläder som vanligt är vid folkskolorna i hufvudstaden — då har ju samhället gjort åtskilligt för barnen och därmed äfven för deras mödrar.

Men samhället får icke sörja så mycket för barnen, att föräldrarnas redan förut svaga ansvarskänsla alldeles förkväfvades. Det vore att uppmuntra lättsinnet. Vår barmhärtighet mot de ogifta mödrarna och deras barn får icke betyda att vårt kraf på sedlig renhet blifvit mindre. Icke för att öfverskylda deras skuld skola vi förbättra deras ställning, men för att hjälpa dem att uppfylla sin plikt mot barnen.

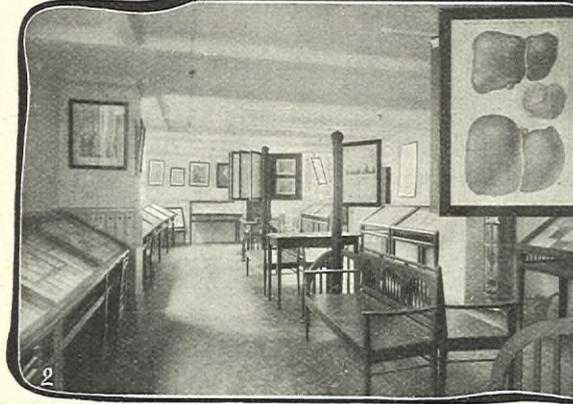
Jämte de direkta stråfvandena härför behöfves det att hela vår uppfattning af förhållandet mellan könen blir rättvisare, renare, djupare, att ett kraf på mera sedlighet och ansvarskänsla äfven hos männen växer fram. Våra unga män måste uppfostras till mera verklig aktning för kvinnan, hvilken samhällsklass hon än tillhör. Ansvarskänslan mot samhället måste väckas hos både män och kvinnor, upplysning om könslifvet, om hygien och barnvård måste spridas. Religionsundervisningen måste bedrivas så, att den blir verkligt etiskt bildande, umgängeslifvet måste förenklas, dryckenskapen motarbetas. Frågan om de ogifta mödrarna sammanhänger med och beror på en hel del andra viktiga samhällsfrågor. Af särskildt stor betydelse är det att kvinnorna intressera sig för den och verka för dess lösning.

GERDA MEYERSON.

DEN SOCIALA
UTSTÄLLNINGEN.
EN. A. BLOM-
BERG FOTO.
1. NATIONAL-
FÖRNINGENS
MOT TUBER-
KULOS AF-

DELNING. 2.
AFDELNINGEN
FÖR NYKTER-
HETSUNDER-
VISNING. 3.
EGNA HEMS-
UTSTÄLL-
NINGEN.

DEN SOCIALA UTSTÄLLNINGEN.

SOM VI I VÅRT föregående nummer nämnde har en permanent social utställning öppnats i huset nr 23 Birger Jarlsgatan. Den omfattar fyra afdelningar och är ordnad af fyra olika sällskap på det sociala arbetets område, nämligen Föreningen för arbetareskydd, Nationalföreningen mot tuberkulos, Centralförbundet för socialt arbete och Centralförbundet för nykterhetsundervisning.

Föreningen för arbetareskydd, bland hvars stiftare märkas prins Eugen, direktör Ernst Beckman, statsrådet fil. dr David Bergström, Riksförsäkringsanstaltens chef öfverdirektör John May, försäkringsinspektören Th. Fürst m. fl., har till syfte att, till förekommande af olycksfall i arbete och till förebyggande af förhållanden, som kunna menligt inverka på arbetarnes lif och hälsa, söka väcka intresse för åstadkommande och begagnande af lämpliga skyddsanordningar.

Föreningens nu färdigordnade utställning har redan att framvisa åtskilliga af våra moderna arbetsmaskiner, försedda med lika sinnrika som praktiska skyddsapparater, hvarigenom arbetarens risk till lit och lem under arbetet blir ingen.

Exempelvis må nämnas skyttelfångare för väfstol, tippvagn med stopphalsar, hindrande tippning åt orätt håll, cirkelsågar med sina skyddsskärmar, s. k. pi-koppling (ögonblicklig fränkoppling af axelledning), hiss med själfstängande dörrar och luckor o. s. v. Hur man söker att bekämpa yrkessjukdomarne framgår af olika prof på hygieniska anordningar såsom ögonskyddare, respiratorer, syremasker m. m., hvartill kommer en afdelning litteratur rörande bland annat arbetareskydd och arbetarebostäder.

En i hög grad lärorik utställning är den, som anordnats af Nationalföreningen mot tuberkulos och i hvilken docenten dr E. Levin är en af ledarne.

Lungsoten är som bekant den sjukdom, hvars ödeläggande härjningar blifvit en sannskyldig nationalolycka i vårt land och som vetenskap och filantropi därför energiskt söka bekämpa. De förefintliga grafiska tabellerna angifva, att exempelvis i Stockholm under fyra år medeltalet af dödsfall i lungsot utgör i åldern från 1 till 15 år 25 proc. af samtliga dödsfall vid denna ålder. Men rent af skrämmande är uppgiften att utaf 100 dödsfall i åldern mellan 15 och 30 år hafva ej mindre än 53 tuberkulos till dödsorsak.

Tuberkelbakterierna äro i naturtillstånd omöjliga att iakttaga äfven med de starkaste förstoringar mikroskopet kan erbjuda — ja, deras utsträckning i längd och bredd är ej större än att man uti ett lagom stort knappnålshufvud skulle kunna instoppa ungefär lika många tuberkelbakterier som det finnes människor på jorden eller omkring 1,200 millioner — men genom de färgningsmetoder, som upptäckts, kan man numera ganska noga observera dem under mikroskopet och för att gifva ett exempel på deras utseende och gruppering finnes på utställningen en plansch, som återgifver tuberkelbakteriernas uppträdande uti de tuberkulösa upphostningarna. Andra planscher visa huru tuberkeln bildas med sin jättecell fylld med tuberkelbakterier. Vidare åskådliggöres på en annan den snabbhet, med

hvilken tuberkelbildningen pågår, sedan den en gång börjat, men detta synes kanske bäst i den utställning af tuberkulösa organ såväl från människor som djur, hvilken kanske utgör hufvudpunkten i detta museum. Vi återfinna här alla former af tuberkulösa förändringar i människolungor. Vi se de gulhvita små tuberkulösa knottorna, vi se huru dessa hafva gytt sig tillsammans till stora knölar, som upptagit hela lungspetsen, förorsakat söndersmältning, bildat tuberkulösa hål (caverner), alstrat total söndersmältning af stora partier af lungorna, men vi se också, hvilket energiskt motstånd och hvilka ytterst kraftiga försök organismen själf gjort för att häjda tuberkelbakterierna i deras rasande framfart genom bildande af starka bindväfsband för att liksom uppbygga försvarsskansar, genom hvilka fienden icke kan intränga.

Men detta museum har äfven ett annat mål. Tack vare det vidlyftiga och välgörande arbete, som öfverstyrelsen för konung Oscar II:s jubileumsfond har nedlagt i tuberkulosfrågan, har sanatorieväsendet i vårt land kvalitativt sedt höjt sig så, att det närmar sig sin fulländning. Sanatorievården har till uppgift att medels kroppslig och andlig hvila, medels frisk strömmande luft samt öfvernärning bistå den i hvarje mänsklig organism inneboende motståndskraften mot tuberkelbakterierna, så att densamma skall kunna höja sig till den grad att den kan öfvervinna det af tuberkelbakterierna påbörjade förstörelsearbetet.

Den andliga och kroppsliga hvilans erhålles bäst genom att vistas på en naturskön, friskt belägen plats aflägsen från de stora kulturcentra. Fotografier från Hålahult, Hesseleby och Österåsen, Sandvikens tuberkulohem, Hemmen för tuberkulösa och skrofulösa barn gifva oss en ganska god inblick i huru väl man städse sökt tillgodose dessa kraf. Interiörer från deras toalett- rum, deras samlingsrum, matsalar, ligghallar öfvertyga oss om huru väl allt är uträknadt för att gifva de tuberkulösa så god vård och trefnad som möjligt.

Den rikligt strömmande luften lämnas patienterna

FÖRENINGENS FÖR ARBETARESKYDD AFDELNING

Lagermans flytande putspomada BON AMI.

*Undertecknad som jag
avt. Grannas förvaltning,
avser densamma motorn
alla angränsa på en god
bilag och drag botten och
handstätt*

*Jagaborg Lethelius
sty. af d. h. F. i. p. i. o. r. o. l. e. n
Bilagen för kunnat i -*

genom det s. k. ligghallssystemet och man kan lugnt säga att detta är en af sanatorievårdens viktigaste faser. Å utställningen finnes anordnad en provisorisk ligghall, som väl kan tjäna till mönster för exempelvis en tuberkulös, som bor på landet. Han kan där för en jämförelsevis ringa kostnad uppsätta en dylik, spänna väf öfver hallens tre sidor och tak, under det att den fjärde är öppen för att låta den friska luften där ständigt spela in. De liggstolar, som äro uppställda med däri befintligt material, äro försedda med uppgifter om priser samt hvar de kunna erhållas, och vidare är anordnad ett sjukrum med inventarier från Hessleby och Sandvikens sanatorier, allting uppställt och anordnad för att kunna gifva råd åt lungsiktiga och dem som vilja dessas bästa, huru de på det lämpligaste och billigaste sättet skola kunna tillgodogöra sig den erfarenhet, som under årens lopp har samlats af dem, som kämpa och sträfva att med alla till buds stående medel tillintetgöra den hotande fara, som spridningen af tuberkulosen innebär.

Slutligen inrymmer utställningen, som nämndt, en rikhaltig samling åskådningsmateriel från Centralförbundet för socialt arbete, hvarest är att märka ypperliga fotografiserier från den svenska skolköks-, Kindergarten- och egna-hemsrörelsen, redogörelser för fackföreningsorganisationerna m. m., likaså från Centralförbundet för nykterhetsundervisning, hvars verksamhet preciseras i en samling nykterhetslitteratur, planscher och grafiska tabeller.

Af allt detta framgår, att den sociala utställningen är värd hvarje för sitt lands bästa ifrande medborgares intresse, och ju mer uppmuntran den får från allmänhetens sida dels i form af besök, dels i form af medlemskap i de olika föreningarna, desto kraftigare kan utställningen fullfölja sina viktiga sociala syften

KVINNOR PÅ GRÖNA GATAN. AF HILMA ANGERED STRANDBERG.

NÄR FRU MC CLOSKEY hade ledigt en stund, tittade hon gärna ut om porten på det höga smala tegelstenshuset med ettergröna fönsterluckor och skrattade åt att hon kunde se hvad som försiggick i båda ändarna af gatan. Längre var den inte. Men ändå hade den en tvåfaldig uppsyn, alldeles som ett gammalt konstigt huvud i gips på tiocents-museet, och som visade två olika ansikten. Hvad gröna gatan angick, verkade dess sköna halfva, som stötte intill de fina och folktonna kvarteren upp mot Madison park, lugn och fridsam, lite högdragen med sina öfvergifna trottoarer, där balkongerna ofvan pelarportikerna skuggades af hvit- och rödrandiga tältdukar, som fläktade afmätt för draget inifrån de förnäma salongerna, medan den fula gaf ett intryck som af virrigt skratt och plumpa miner. Man tyckte att det stod oroligt lättsinne — kanske var det bara ett försök att glömma — om nedre ändans småaffärer och småfolksboningar, människor kilade in och ut och hade sin stadigaste tillvaro rundt hörnet borta kring den skrålände och ringande och larmande avenyens teatrar, vårdshus och fläskbodas. De båda gathalvorna föreföllo att inte ha en smul med hvarandra att göra.

Men här i midten förenades de, eller skildes, hur man nu tog det, af den Mc Closkeyska hyresinrättningen, och innehafvarinnans gröna ögon kunde glittra till, som om hon rent af

stått här och gjort narr af sig och sitt, när hon tänkte på, att den också inom sina väggar sökte smälta samman motsättningarna. Första våningens sammetsmöbler och förgyllda speglar antogos nämligen med säkerhet kunna locka högtonadt folk ända upp från Broadway, den andra hade en mer sväfvande karaktär och tänktes gripa in förmedlande och utjämnande, under det den tredje med en säng, en stol och ett tvättfat i hvarje skrubborde förmå en dunklare tillvaros företrädare att af tacksamhet mot försynen och herrskapet Mc Closkey städe handla och vandla med fäst afseende id omgifningen.

Men då värdinnan åter vände inåt, suckade hon djupt: håhå, ingenting är lätt, allt i världen är svårt, gråta med dem som gråta och le med dem som le, dear me — hon kände en, hon, som sju gånger om dagen fick byta röst, ansikte och sätt, att inte tala om världsåskådning, listig som räfvén, hård som flinta, rädd som dufván, söt som honung, skarp som en småstadsfröken, allt efter omständigheterna och pristaxan — och den borde kunna hålla sig från skratt. Numera visste hon alls inte, hvar den verkliga Jennie Mc Closkey höll sig gömd i denna torra, vissna skepnad, som flög omkring med spefull mun och det hvassa ansiktet rynkigt trots tjocka lager af puder och ej fyllda 30 år. Hon sade något i den vägen högt i köket i gråa ottan, fast det förstås kastades bort på herr Mc Closkey, där han sträckte sin smäckfeta atletkropp halfklädd i gungstolen, höll de spegelblanka skorna på spiselgallret, पोste ut med det bländhvita skjortbröset, lät hängslena dingla nedefter benen, och ilsken öfver sin störda sömn, svängde upp ett par yfviga mustascher. Herr Mc Closkey, till yrket mattrengörare, arbetade nämligen i två terminer: maj—juli och september—oktober, återstoden af tiden gjorde han af grundsats ingenting. Och det var när denna grundsats visat sig synnerligt olämplig för erhållande af starkt frukostté, skinka med ägg och kakor med plommonsylt, allt oundgängligt för herr Mc Closkeys välbefinnande, som han kommit på den lysande tanken att fru Mc Closkey till skötseln af hushåll och barn borde lägga vården om en större uthyrningsaffär. Det kunde således inte gärna väntas, att han skulle se saken från någon annan synpunkt än det fasta och manliga allvarets, hvilket motstod hvarje försök att taga det hela på skämt.

— Herr Mc Closkey.

— Fru Mc Closkey.

— Vet du, det finns tolf långa månader på året och mycket att göra i världen.

Brumbasen bullrade väldeliga.

— En kanadensiska, min herre, hvad är egentligen en kvinna från Kanada? Hon är hvarken amerikanska eller inte amerikanska, hon har både gammalt och nytt i sig. folk säger att hon är en skatt för en karl att ha, men jag menar, att hon är det dummaste kräk under solen.

Herr Mc Closkey sneglade åt sidan, där hans hustrus händer rörde sig flinkt som lärkvingar i tvättbunken — understundom blef hon något osäker om den äktenskapliga kursen. Men sedan fru Mc Closkey utstött en djup långvarig suck, började hon skratta — hvad i himlens namn återstod att göra annat än skratta? Det fanns visst bara en sak, som ej tålde att behandlas så: — dollarn. Dollarn var till sist det enda värdt att slösa känslor på i denna den underligaste af världar, mycket besvärlig och ej så litet löjlig, men inte utan sin spänning och i alla fall omöjlig att undvara.

Då hon efteråt tyst som en katt smög upp för att knacka på dörren till en och annan morgontidig gäst, stannade hon som vanligt vid trappfönstret och såg ut öfver gatans fina del.

Den hvilade ännu i gryningsdager, och de tysta terrassernas klängväxter öfverskyggade sopunnorna nedanför, ställda till afhämtning. Men i den kulna ottestunden rådde ett egendomligt myllrande lif. Besynnerligt folk, som inte gärna tilläts visa sina talande fysiomer i dagsljuset: gamla häxor, vidriga gubbar, svarta traskanar, vitkindade andehamnar till kvinnor med ett lefvande klutbylte vid barmen, utmarglade ynglingar med fördärfvets stämpel på bleka pannan, alla hastade de fram med säckar och påkar för att ur tunnornas djup häfva upp skatter af matrester, tidningsblad, brända kol, köttben, nålar. Kvarteret var förstklassigt och staben af kunder, som kappades om att komma först, ofantlig. Fru Mc Closkey kände dem från sina tidiga torgbesök. I hennes sjögröna pupiller kom en glimt som af fosfor, något i det kalla grå ljuset, där eländet rörde sig som fisk i vattnet, verkade eggande, lockade fram för känslan krafter till att slå ned, krossa utan barmhärtighet. Världen var full af utförda gärningar och hon, som trälade här — för hvad? — visste att hon mäktade väl fyras gärning. — Du är ännu ung, Jennie Mc Closkey, tänkte hon, du kan fånga lyckan på nytt, se dit ned på avenyn, hur luftbantaget hvar femte minut susar förbi, det är bara att sätta dig på och fara ned till sta'n, gå upp på rådhuset och tala om sanningen. En amerikanska, som försörjer man och barn — store Gud, det blefve skilsmässa på fläcken. Medan allt annat var mödosamt och trassligt, var detta enkelt och lätt: att bli bördan kvitt. Hvarför egentligen —?

Plötsligen upptäckte hon något därute, som kom henne att tappa hela tankegången. Hon skärpte blicken och iakttog stadigt och länge. Så tydligt som i dag hade hon aldrig märkt — vore det till sist möjligt?! Kors i allan da'r, ja, det fattades bara. Förresten behöfde hon alls inte gå här längre som katten kring het gröt, det var säkert, nu skulle hon tala, hon skulle föra människan själf hit ned, sedan —

Och husets härskarinna flög ljudlöst upp för trapporna förbi sina sofvande gäster. Det kan inte nekas att hon var ett mycket nyfiket fruntimmer, synnerligen road af att komma tätt in på dessa främmande människor, gissa sig till deras öden och leta ut deras svagheter, och som hon i årens lopp blifvit en världserfaren kvinna, tog hon sällan fel. Då hon som nu om mornarna snokade kring i vinklar och vrår, fanns i hennes hjärna så att säga ett fack för hvar särskild lägenhet, och hon njöt af sin förvarade kunskap i tysthet. medan på läpparne lekte listiga löjen, icke utan sin anstrykning af förakt. Herre Gud — de höga tankarna om mänskligheten, men hvad gjorde det också om man hade höga eller inte höga tankar om någonting så till vida som det icke angick en det bittersta?

I dag log fru Mc Closkey emellertid ej. Om af harm eller ifver eller andra orsaker — men två röda fläckar brände fram på hvar sin kindknota och tankarna virflade om som stickor och strå i en cyklon. Hon såg tydligt för sig den där lilla komediantkan den dagen hon kom trippande obekymradt, som om hon haft världen på sina tio fingrar, ned från Madisonsparkhållet, ansiktet, rösten, den struttande gången, det kvittrande skrattet, den brokiga toaletten, allt påminde om en dum kolibri. Engelskt blod hon med, det såg fru Mc Closkey vid första ögonblicket. Och innan kvällen hade människan talat om sin historia, ingen tvekan, allt väntade hon sig till skänks, den där onyttiga varelsen, allt trodde hon, allt hoppades hon, och gäckande ord slog hon bara i vädret, vippstjärten.

(Forts.)

LIFFÖRSÄKRINGSBOLAGET BALDER

— ÖMSESIDIGT —
Grundadt 1887. Sturegatan 8, Stockholm

Balder, som i dödsfallsersättningar och för utlupna försäkringar redan utbetalt öfver 2,000,000 kr. och samtidigt, oaktadt sina jämförelsevis låga premier, som vinst åt de försäkrade utbetalt öfver 400,000 kr. hade d. 31 dec. 1905 — förutom lag-

stadgad försäkringsfond å öfver 4,400,000 kr och däremot svarande fullsäkerhetsfond å öfver 220,000 kr. — för de försäkrades räkning reserverat nära 450,000 kr.
Då Balder icke har några aktieägare och ej

heller står i beroende af något förlagsbolag, tillhöra alla bolagets fonder och allt å bolagets rörelse och förvaltning uppstående öfverskott endast de i bolaget försäkrade, hvilka åtnjuta årlig vinstutdelning redan efter tre hela kalenderår.

"EN STRIMMA AF LÖFTETS LAND".

KVINNLIGA MASSMÖTEN I GÖTEBORG.

DET VAR i onsdags i förra veckan i Betlehems kyrkan i Göteborg — den största lokal staden äger, rymmande nära 5,000 personer — som doktor Thora Wigardh för en vaken och intresserad publik — till största delen arbeterskor — höll ett väckande föredrag öfver ämnet "Hvad kvinnorna kunna göra för att befordra nykterhet och sedlighet".

Bristerna i vår lagstiftning påpekades och illustrerades med exempel ur dagliga lifvet, sådana vi blifvit så vana att se, att vi anse dem som oundvikliga, i stället för att sätta in all vår kraft på att få dem afhjälpta. "Men missförhållandena bli aldrig rättade," slöt talarinnan, "förr än kvinnorna få inflytande på lagstiftningen. Men därtill behöfves politisk rösträtt. Vill ni arbeta för att få rätt att välja de män, som stifta lagar, dem vi äro tvungna att lyda?" Ett skallande ja! blef svaret, och tusentals händer räcktes efter petitionslistorna, som utdelades af påpassliga rösträttskvinnor.

Det har ofta inom de kvinnliga rösträttsförningarna klagats öfver att arbetarklassens kvinnor icke inse betydelsen af att erhålla politisk rösträtt — "det är öfverklasskvinnornas sak och inte deras," säga de. Men detta möte vittnade tvärtom om det lifligaste intresse för frågan. De flesta af de närvarande kvinnorna — de äldre åtminstone — hade helt säkert af egen erfarenhet kunnat förtälja lika upprörande fall, som en brutal och föräldrad lagstiftning tillåter, som en talarinnan i sin läkarepraktik haft tillfället iakttaga.

Så många trötta och fårade ansikten man såg, alla med spänd uppmärksamhet riktade mot talarestolen, och omedvetna uttryck af instämmande hördes ofta. "Det är så sant", "hon har så rätt, så rätt," ljöd det här och hvar. Midt för dr Wigardh satt en gammal kvinna med ett blekt, klokt ansikte. Den svarta silkesduken hade glidit ned på nacken och glasögonen ned på yttersta nässpetsen, de hårda arbetshänderna lågo sammanknäpta i knäet, och ingen enda gång flyttade hon blicken från den talande — det var som om den gamla efter en lång och tung vandring i mörker sett en strimma af löftets land skymta i fjärran. Då föredraget var slut, vände jag mig till den gamla med en petitionslista och frågade, om hon ville skriva sitt namn på den. "Jag har aldrig fått lära att skriva," svarade hon, "och jag har aldrig varit så ledsen för det som i denna stund, för jag känner att detta är något, som vi alla ska hjälpa till med." Hon bad mig skriva sitt namn, och det var med stolthet jag skref "Anna Andersson, hustru". Med varmare öfvertygelse om det rättfärdiga i vår sak har kanske ingen tecknat under en lista än denna gamla erfarna arbetarhustru.

Ett andra massmöte hölls några dagar senare i Tabernaklet, fyllt äfven nu till sista plats — öfver 2,000 kvinnor. Samma lefvande intresse visade sig här för såväl föredraget som namninsamlingen. Offervilligheten bland dessa arbetarkvinnor att lämna bidrag till petitionsomkostnader är verkligen rörande. Hvem kan envisas med att afvärja gåfvorna, när de åtföljas af ett bedjande: "Jag vill så gärna hjälpa till, om jag får."

Ett tredje möte beramas ytterligare, enär en massa kvinnor, som bildat kö utanför lokalen, måste gå sin väg af brist på plats.

För ett par år sedan fingo kvinnorna till svar på sitt rösträttskräf: "Nu kommer ni 4,000, kom igen 40,000!"

Den dagen är kanske icke så aflägsen, nu då arbeterskorna komma med i ledet och vi alla hjälpa till.

F. C.

NÄBBAR OCH KLOR. - ETT HALFT DUSSIN SNAPSHOTS.

III.

DE TUNNA svarta klädningen med sin breda krusflorsbesättning frasar och skimrar, då hon kommer. Hon lyfter en smula på klädningskanten, så att man skymtar en smal sko och en genombruten svart silkesstrumpa, och gör så ett vigt hopp öfver tröskeln. Hon går gnolande fram till en spegel och börjar ordna sitt hår. De smala hvita armarnas linjer afteckna sig tydligt genom tyget, och vid halsen skimrar huden varmt hvitgul.

En herre, något öfver medelåldern, sitter i en hvilstol vid kakelugnen. Han säger ingenting, flickan ser honom ej, förrän hon vänder sig om för att gå.

— Åh, se farbror? Hvarför ser farbror så glad ut?

— Jag gläder mig åt, att jag inte har några barn, svarade han.

— Farbror tycker det är besvärligt tillräckligt att vara förmyndare för mig?

— Nåja, det också. Men jag tänkte närmast på, att jag därmed undgår, att mina barn tre månader efter min död dansa och flirta på min graf.

Flickan fick tårarna i ögonen. Så ovänligt sagdt och orättvist! Som om hon inte sörjde sin far lika uppriktigt, därför att hon gifvit vika för alla öfvertalningar och dansat ett par — eller kanske fyra — hvarf på en liten improviserad tillställning som denna. Och flirta, . . . kanske hon rådde för att herrarne . . .? Hon smålog. Naturligvis rådde hon för att herrarne —

— Sätt dig här ett ögonblick, sade förmyndaren, jag vill tala med dig.

Flickan lydde med en motvilja, som ingen kunde beskylla henne för att dölja.

— Min kära myndling, jag råkade nyss åhöra ett fragment af ett samtal mellan dig och en af de unga herrarne. Det föreföll mig typiskt, och jag vill kommentera det en smula. I förbigående sagdt, jag har märkt i afton att du är mycket och farligt kokett. Att kvinnor kokettera, nå därom är ingenting att säga. Det är bara sättet, som ni unga flickor af den moderna typen använda, hvilket förefaller mig egendomligt.

— Farbror, är jag en flicka af den moderna typen?

— Naturligtvis. Förr koketterade en kvinna med sina ögon, med sitt leende, sin dräkt eller brist på dräkt. För all del, ni göra så med, ifall ni äro så skapade, att det lönar sig, men ni kokettera också med er själ. Ni vilja fånga männen med er intelligens, er bräckliga, glittrande intelligens, som förefaller outförsiktig och är så grund i allmänhet. Ni ha fått för er att vi — här smålog flickan, tänkande att farbror förmyndaren nog på gamla dar finge vara i fred för kvinnogunster — att vi lättare bedåras af psykiskt än fysiskt pikanteri, eller att bägge delarna tillsammans skall göra er oemotståndliga. Det ligger något i det där — så länge det är något nytt, går det bra. Men så länge världen stått, har det varit er yttre skepnad, som till slut afgifvit utslaget, och skönheten härskar nu som förr öfver världen. Jag skulle kunna berätta dig de mest slående exempel på denna sanning, men du får nog själf erfara den snart nog.

Härvid tänkte han närmast på flickans mor, som varit vackrare än denna någonsin skulle bli, och för hvars skönhets skull män — däribland han själf — blifvit galna och kvinnor förödmjukade.

— Det finns andra slags män än farbror känner till nu för tiden, afgjorde flickan, som nyss med rörelse åhört en eldig, men något

Broderade Klädningar.

Vi sälja äkta Schweizer-broderi, största nyhet till vår- och sommartoiletter, i hvit battist, halffärdiga från kr. 23.50 till kr. 43.50, hela klädningen tull- och portofritt till bostaden.

Rekvirera profver och modeplanscher.

Schweizer & Co., Luzern F 7 (Schweiz).

Sidentygs-Export. — Kungl. Hoflev.

otrolig försäkran, att en viss ung man skulle älska henne, äfven om hon blefve blind och koppärrig och miste alla sina framtänder — allt för hennes själs skull.

— Gör det? Ja, kanske. Men för att komma till det jag egentligen ville tala med dig om, berättade du inte för din kavaljer, att du sagt upp bekantskapen med Gud?

— Jag sade inte precis så, farbror, men . . .

— Hvad ni kvinnor äro underliga! För att nå ert stora lifsmål: att behaga männen, använda ni er af allting, allt, som i våra ögon är en sak i och för sig, ett mål — allt detta är för er blott medel. Besynnerligt.

Brita försökte protestera, hon blef het och ond och betänkte icke, att de kvinnor, som med sitt uppförande göra denna människens uppfattning fullt förklarlig och ursäktlig, äro så pass många, att de få återstående förlora rätten att protestera eller åtminstone möjligheten att göra sig hörda.

— Säg icke mig något annat, Brita, jag vet hvad jag vet. Ni kokettera med er oskuld eller er brist på oskuld, med era åsikter eller brist på åsikter, med er moral eller immoralitet, med er lycka eller förtviflan, med er religion och — i dessa yttersta dagar med er brist på religion. Och Brita, hvad skall du med sådana konstgrepp, lämna det åt de snedögda och kutryggiga. Du är alldeles för vacker för att icke tro på Gud.

— Jag tycker verkligen, att det är farbror, som talar lättsinnigt, svarade Brita, som, tack vare komplimangen, icke var så ond, som hon låtsades. Jag menade allvar. Jag har läst en del och gått på föreläsningar, och nu tror jag icke längre på en Gud. När jag gick i åttonde, voro vi fritänkare halfva klassen, sedan vi läst doktor Mac Cebes föredrag.

— Stackars flickungar. Jo, det är följden af att ge er en ytlig, boklig uppfostran. Ni äro öfverlämnade åt den förste bästa föreläsares eller författares nåd och barmhärtighet, och vill han drifva med er, så kan han göra det. Ni måste sluka alla godor, ingenting kan ni kontrollera. Förbannade populära föreläsningar och kvasivetenskapliga skrifter!

— Farbror då, det är väl inte bara flickungar, som icke tro på Gud.

— Nej. Men ni leka med er otro, ni inbilla er, att den är modern, ni kokettera med er fördomsfrihet, ni . . . Brita, Brita, lifvet är ingen lek, vi människor skulle gå under, om vi icke trodde på Gud.

Minnet af hans lifs dårskap stod åter för honom, som det alltid gjorde, när han såg flickan, så lik sin vackra mor. I sanning, när han åtog sig uppdraget att bli hennes förmyndare, var det en sannskyldig botgöring. Ty hennes åsyn framkallade tanken på hans lifs stora och svårt straffade synd, på lidanden och samvetskval öfver irreparabla dumheter, hvilket allt tvungit honom att omfatta tanken på En, som förlät synder och gick i döden för dem.

SVENSKARNES DELTAGANDE I DE OLYMPISKA SPELEN I ATHEN. II. FOTO FÖR IDUN AF O. HALLDIN. 1. KONUNGEN AF GREKLAND, FÖRANDE DROTNINGEN AF ENGLAND, OCH KONUNGEN AF ENGLAND, FÖRANDE DROTNINGEN AF GREKLAND, ANLÄNDA TILL DE SVENSKA GYMNASTERNAS UPPVISNING Å STADION. 2. DE SVENSKA GYMNASTERNAS INTÅG I STADION. 3—5. FRÅN DE SVENSKA GYMNASTERNAS UPPVISNING. 6. LEMMING TAR FÖRSTA PRIS I SPJUTKASTNING. 7. HELLSTRÖM I 800-METERSLÖPNINGEN 8 O. 9. FRÅN DE SVENSKA SIMMARNES UPPVISNING VID PHALERON.

SVENSKARNES DELTAGANDE I DE OLYMPISKA SPELEN I ATHEN. III. FOTO FÖR IDUN AF O. HALLDIN. 1. BLAND ÅSKÅDARSKARORNA PÅ STADION. 2. SÖDERSTRÖM TAR ANDRA PRISET I HÖJDHOPP. 3. DEN AMERIKANSKE PRISTAGAREN SHERIDAN I LÅNGDHOPP. 4. START TILL 5.000-METERLÖPNINGEN. 5. LEMMING I STENSTÖTNINGEN. 6. BROTTNINGSKAMP. 7. GREKEN TOFFALO, FÖRSTE PRISTAGARE I LYFTNING. 8. DISKUSKASTARE. I MIDTEN PRINS GEORG AF KRETA. I FONDEN AKROPOLIS. 9. ÖFVERSTE BALCK MOTTAGER DEN BRONSSTATY, SOM ÖFVERLÄMNAS SOM HEDERSGÄFVA TILL DE SVENSKA GYMNASTERNA

— Kära Brita, sade han, vi människor... ack, du vet inte ännu... lifvet är sådant, det skulle vara förfärligt utan Gud.

Flickan svarade naturligtvis ögonblickligen:

— Det är inte något bevis för Guds existens.

Mannen, som lefvat längre och lidit mer än hon, såg på henne med ett leende, hvori hon skulle sett ett helt lifs bittra erfarenheter koncentrerade, om hon kunnat tolka det. Han lade sin hand på hennes hufvud.

— Du säger, att det icke är något bevis. Jo, lilla nåd, de' är det, sade han.

THE LAUGHING WATER.

DEN SVENSKA IDROTTENS TRIUMFER I ATHEN.

I DETTA NUMMER återfinna våra läsare ytterligare en serie intressanta idrottsbilder från de nu avslutade Olympiska spelen i det gamla Hellas' hufvudstad. Den lysande internationella idrottsfesten, om hvilken världspresen haft spaltlånga skildringar och ur hvilken täflingar än den ena nationens representanter, än den andras utgått som segrare, är nu endast ett minne.

Hvad de svenska deltagarne beträffar kunna de med stolthet återvända till sitt land, ty det ändamål för hvilket de främst drogo ned till Grekland — häfdandet af det Lingska gymnastiksystemet — ha de vunnit och vunnit med ett slag. Deras demonstrering af den svenska gymnastiken ådrog sig allmän beundran och resulterade i, att två rika greker från Alexandria genast donerade medel till ett gymnastikinstitut i Athen för utfövan af gymnastik efter svenskt system. Ritningar till detsamma skola utföras af svenskar och instruktionen i institutet handhafvas af svenskar.

Ser man så efter i hvad mån svenskarne lyckats besegra sina många och med världsmästerskap utmärkte medtäflare i de olika idrotts täflingarne, visar det sig att de våra i allmänhet bestått profvet på ett för vår nation smickrande sätt. Särskildt uti den allmänna idrotten, däri fotlöpningar inberäknade, ha de skördat triumfer.

Näst Maratonlöpningen anses den klassiska femkampen, som omfattar löpning å 192 meter (en stadion), längdsprång, spjutkastning, diskuskastning och grekisk-romersk brottning, som den förnämsta af alla idrottstävlingar. Inalles deltog häri trettio man, däribland amerikanen Sheridan, som af de amerikanska tidningarna på förhand tippades som segrare. Grekerna voro synnerligen talrikt representerade, och det saknades ej heller representanter från våra grannfolk. Den för svenskarne lysande utgången med Melander som förste och Lemming som andre pristagare med respektive 24 och 29 poäng visade till fulla våra idrottsmäns och vår idrotts höga ståndpunkt. I Maratonlöpningen startade inalles 50—60 man, däribland flere af världens förnämsta löpare, greker, amerikaner, engelsmän o. s. v. Endast tre svenskar deltog, och af dessa kommo två, hrr Svanberg och Törnros, som respektive andra och fjärde man.

I simuppvisningarne vid Phaleron var det jämväl svenskarne, som med sina varierande hopp, lifräddningar och vattenpolo väckte stor hänförelse. Allt som allt eröfrade svenskarne 14 pris, danskarne 7 och norrmännen 6.

UPPSALASTUDENTERNA UPPVAKTA STATSMINISTERN UTANFÖR KANSLIHUSET I STOCKHOLM SÖNDAGEN DEN 6 MAJ. S. WULF FOTO.

STUDENTERNA FÖR RÖSTRÄTTEN!

SVERIGE LEFVER i en vårbrytningstid som aldrig förr. Hela vårt samfundslif genomgår en väldig nydaning, luften är fylld af idéernas ljungeldar och ungdomen går till storms mot de skansar, som konservatism och gubbvälde i alla tider ha murat för att hämma framåtskridandets vårböljor.

Närmast gäller nu striden den allmänna rösträtten, och det var för att ge uttryck åt de känslor, hvaraf universitetsungdomen besjålas i denna viktiga samhällsfråga, som en kår af cirka 1,000 Uppsalastudenter under anförande af docenten J. Gunnar Andersson i söndags uppvaktade hans excellens statsministern.

I strålande sol och under varliga sångers toner ryckte den imponerande ungdomsskaran, åskådad och hjärtligt hälsad af ofantliga människomassor, in på Mynttorget, hvarest i Kanslihusets kolonnad alla regeringens medlemmar mötte.

Varmt, besjåladt och kraftigt talade docenten Andersson å studenternas vägnar, framhållande, hur den akademiska ungdomen utan undantag hyllade regeringens rösträttsförslag och att denna ungdom nu satte sin förtröstan till regeringen och dess förmåga af åtgärder, som kunna befordra frågans snara lösning. Statsministerns svar, på en gång manligt och entusiastiskt, innebar en förhoppning att striden skulle medföra den seger, på hvilken alla utvecklingens vänner hoppades.

Entusiastiska lefverop för fosterlandet, för excellensen Staaff, för studenterna höjdes och den imponerande demonstrationen, en af de oförgätligaste och vackraste hufvudstaden skådat, afslöts under tonerna från "Hör oss, Svea" och "Du gamla, du fria".

RIKSDAGSBILDER. FÖR IDUN AF D:R KNUT BARR.

IX.

"NU SKULLE vi ha haft kvinnorna representerade i riksdagen," sade någon under andra kammarens debatt om undervisning i huslig ekonomi. "Representerade af sitt eget kön. Då kunde vi nu ha fått höra den verkliga sakkunskapen."

"Bevare oss väl," svarade grannen. "Då skulle här pratats i timtal ännu. Och jag blir hungrigare och

hungrigare af att så här vid min ordinarie middagstid sitta och höra talas om så mycket matfrågor. Här tycks ju för resten inte fattas sakkunskap. Hör nu på Centervall! — —"

Den gamle, alltjämt lika ungdomlige Söderhamnsrektorn talar. Han förfäktar den ståndpunkten, att skolråden gärna kunna få full frihet att som lärarinnor i matlagningskonsten anställa personer, som ej erhållit särskild utbildning. Det är ju inte meningen att undervisa i konsten att laga kalasmat, det är husmanskost, som frågan gäller, och vid matlagning, om någonsin, torde praktiken under alla förhållanden betyda mer än teorin.

Bredvid talarestolen och talmansbordet sitter hr Hammarlund. Han har nyss uttalat en annan mening i frågan.

Han har samma syn på saken som k. m.t. Regeringen — ecklesiastikministern är föredragande i frågan — har velat, att undervisningen i huslig ekonomi i folkskolor, lägre och högre, samt folkshögskolor skulle skötas af speciellt fackutbildade lärarinnor. Samma åsikt uttalades också under debatten af andra erfarne skolmän än herr Hammarlund, men statsutskottet hade häfdat en annan uppfattning, och dess mening segrade också i båda kamrarna.

Regeringen hade också föreslagit i sin proposition, att den matsverving, som förenades med undervisningen, skulle komma uteslutande elevernas skolkamrater till godo. Ej heller denna mening hade funnit nåd för utskottet. Och rörande denna fråga debatterades ganska lifligt i båda kamrarna.

Första kammaren kom först till resultat. Och det var hr Billing, som här formulerade beslutet, som blef

SIXTEN VON FRIESEN.

VOTERING I ANDRA KAMMAREN.

en kompromiss mellan k. m:t och utskottet. "Servering skall äga rum i främsta rummet för elevernas skolkamrater och endast om sådana ej till fastställt antal anmäla sig äfven åt andra personer." Så lydde biskopens segrande förslag. Och detta förslag godkändes äfven af andra kammaren, då den en stund senare hann fram till denna punkt. Den Billingska formuleringen understöddes här af hr Hammarlund och hr Centervall, som dock inte var fullt nöjd med den, samt hr Billings ämbetsbroder i andra kammaren hr v. Schéele.

Visbybiskopen tar gärna under debatterna, särskildt när han själf uppträder, plats vid stenografernas bord, där man måhända också med en smula god vilja skall kunna upptäcka hans hvita hjässa på bilden härofvan.

Vice talmannen, hr Pehrson i Törneryd, brukar göra sina — ofta helt korta — inlägg i de flesta vidlyftigare debatter. Nu sitter han och ser förströdd ut. Allt det myckna talet om maten låter kanske hans tankar flyga hän till hotell Östergötlands matsal, där han inom kort skall sammanträffa med sin gode vän Sixten von Friesen kring frukterna af en ypperlig kokkonst. Något kvällsplenium är inte utlyst, men debatten inkräktar på ett oroväckande sätt på middagstiden. Själve den i alla väder lugne och tålmodige talman Swartling börjar fingra en smula nervöst på klubban, medan hr Nydal ingående relaterar sina rika erfarenheter från sin skola i Gudmundrå.

Så får till sist statsrådet Berg ordet och ansluter sig till det af hr Hammarlund upptagna Billingska yrkandet, och klubban faller för bifall till detsamma.

60,000 kronor skall nu staten anslå för undervisning i den husliga ekonomin enligt ofvan berörda grunder.

När hr Pehrson i Törneryd om en stund träffar hr v. Friesen på Östergötland, kan denne senare berätta, att han har all anledning att vara nöjd med sin dag. Han har kämpat en dust för en god sak och vunnit seger.

Hr Lindhagen har väckt en motion, som går ut på att bereda fast anställning åt de personer, som äro på ett stadigvarande sätt sysselsatta med skrifgöromål vid statens ämbetsverk. Saken gäller framför allt kvinnliga skrifbiträden. Andra kammaren har redan föregående år beslutat i motionens syfte, men första kammaren har sagt nej. Äfven i år hade man anledning att befara samma utgång. Statsutskottet hade nämligen afstyrkt, dess förstakammarhalfva var enig om afslag; sex utskottsledamöter från andra kammaren hade emellertid reserverat sig.

Då frågan på onsdagen i förra veckan kom upp på kamrarnes bord, hann den först fram i första kammaren, och det blef förstas debatt. Hr Rudebeck inledde den med ett anförande, som ställde sig sympatiskt mot förslaget. Men hr Billing tog därefter till orda och häfdade den gamla förstakammarståndpunkten. "Det gäller visserligen bara en skrifvelse till k. m:t om saken, men erfarenheten visar, att riksdagen i regel binder sig vid det resultat, hvartill den i skrifvelsen

begärda utredningen kommer. Och man vet aldrig, hvad det kan bli för konsekvenser af en sådan här historia." Då uppträdde hr v. Friesen och frågade bl. a.: "Kan det vara rättvist, att ett kvinnligt skrifbiträde skall stå utan hjälp i händelse af skjudom t. ex., medan vaktmästarne i sådant fall utfå större delen af sin lön?" Han talade så klokt och bevakande för den Lindhagenska motionen och bemötte så öfvertygande nya invändningar från hr Billing, att första kammaren öfvergaf sina förut fattade ståndpunkter, i det att 59 af dess ledamöter togo afstånd från sina representanter i statsutskottet och röstade bifall till förslaget, medan hr Billing samlade 49 röster kring sitt afslagsyrkande. Andra kammaren klubbafäste sedan sin gamla ståndpunkt utan debatt och votering.

Regeringens förslag om medling i arbetstvister har med ett par förändringar gått igenom, och folkskollärarnas löneroglering är genom godtagen sammanjämkning definitivt bragt i hamn. Dessutom ha våra lagstiftare beviljat dyrtidstillägg och kalfatrat zontariffen.

Interpellationerna dugga alltjämt. Hr Beckman vill höra civilministerns mening om Djursholmsbanan, hr Nilsson i Örebro om andra järnvägsfrågor, och knappt har statsministern lugnat hr Lundeberg för hans bekymmer om hvad man skall ta sig till med våra försvarsnihilister förr än hr Leksell ber honom yttra sin åsikt om Mackmyrahistorien. Aldrig har väl hittills någon svensk regering råkat ut för så frågvisa folkrepresentanter.

Glöm icke

Kvinnornas rösträttspetition!

TVÅ KONSTUTSTÄLLNINGAR.

DET SEXTAL unga konstnärskrafter, som enat sig om den sedan 1 maj pågående vårutställningen i Konstföreningens lokal, tyckes sitta inne med åtskilligt af förärets alstringsjubel och styrka.

Främst i gruppen kommer *G. A. Fjæstad*, som nu på fullt allvar nått själfständighetens tinnar. Det är en sällsynt jämn och fyllig alstring han har att uppvisa, och den intresserar såväl koloristiskt som i fråga om temperamentets rikedom.

Sällan har väl en stjärnljus nordisk vinternatt fått en fullgiltigare och känsligare transponering på duk än hvad som skett i nattstycket med den frusna fjärden under en lätt disig, stjärnprickad himmel, hvilken tafla intar

Köp Vänersborgs Balskor!

Bästa svenska fabrikat!
Lätta! Eleganta! Hållbara!

Hvarje sula stämplad med vidstående fabriksmärke.

Tillverkas som specialitet efter Wienermetod af

Aktiebolaget
A. F. Carlssons Skofabrik,
Vänersborg.

Försäljas i minut hos de flesta sko handlande i riket.

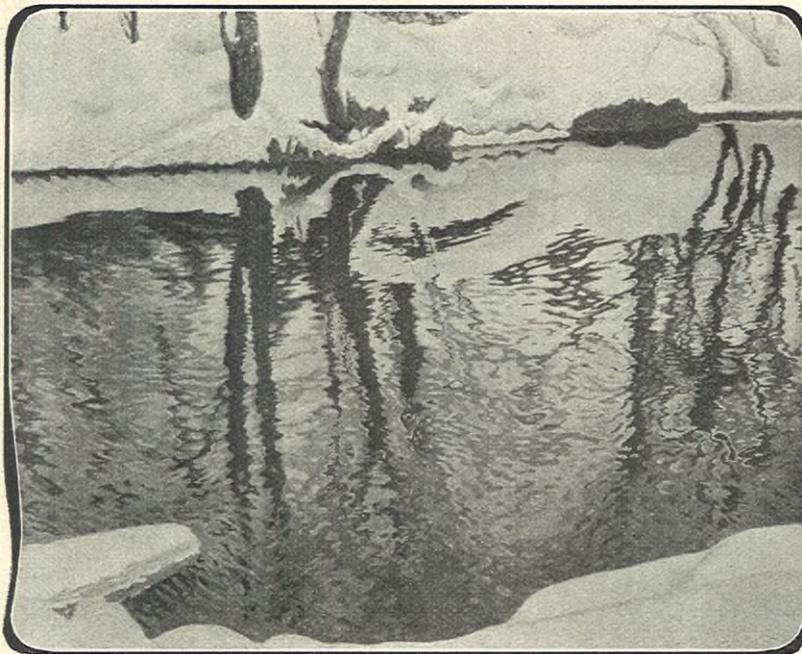
en dominerande plats bland utställningens landskap. Trädet i förgrunden, genom hvars luftiga grenverk stjärnorna tindra, är af en utsökdecorativ verkan, som närmar sig det raffinerade. Originellast och det för Fjæstads konst mest betecknande är dock "Rinnande vatten", en bit ström under en snöbetäckt strandbrädd, återgifven på nästa sida. Redan i sina vackra bonader visar han den delikata schatteringen hos vattenytor i rörelse, men här har han med ett dristigt grepp och intensivare än någonsin vunnit gestaltning åt sin konstnärstanke.

En vacker duk är "Morgonbrisen", hvori en svensk sommarmorgons friskhet och genomskinliga luft erhållit en ypperlig tolkning. Vidare förtjäna att markeras ett höstlandskap, hvori röjes en glimt af Kreugers teknik, utan att det dock kan bli tal om efterbildning, en stämningstark "Vinterafton i snötyngd skog" och ännu några andra.

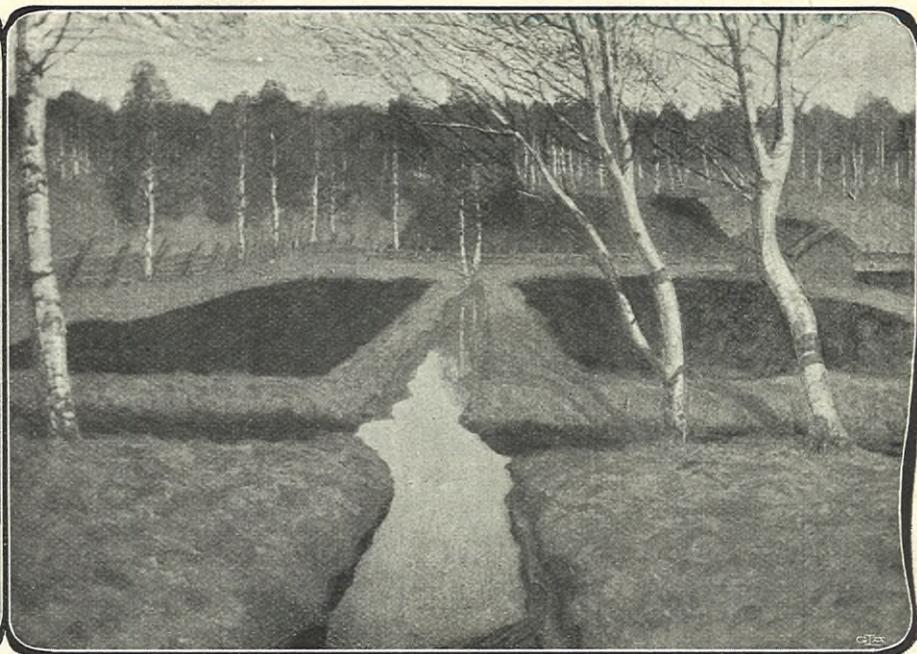
Fröken *Ester Almqvist* uppträder med ej mindre än 39 konstverk, hvaribland återfinnes den från en föregående utställning prisade "Hängbjörken", som fortfarande är bland det bästa i hennes alstring. Hon representerar en effektfri och ärlig konst på landskapsmålningsgenombit och det är något ytterst samvetsgrant i hennes teknik. Hennes här afbildade "Afton i maj", en björkhage och framför den ett par nyplöjda åkertegar delade af ett vattenfylldt

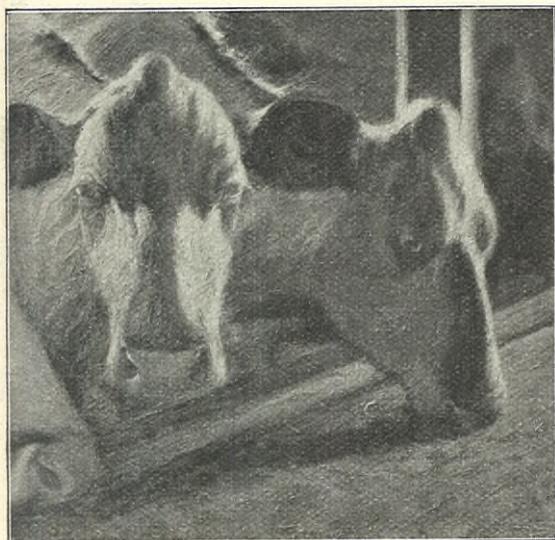
PORTRÄTT I OLJA AF HILDING NYMAN.

RINNANDE VATTEN. OLJEMÅLNING AF G. A. FLJESTAD.

AFTON I MAJ. OLJEMÅLNING AF ESTER ALMQUIST

TVÅ KOR OLJEMÅLNING AF E. KÜSEL.

dike, hvori den blekblå vårhimmeln speglar sig, exemplifierar med hvilken omsorg hon afbildar naturen. Hur ömt är den icke sedd, denna torftighet hos uppsvensk natur en tidig vårdag, innan ännu grönskan skylt de magra tegarne och kastat sina draperier öfver hagen! Men konstnärinnan har äfven öga för landskapets lifsfrodighet, såsom i "Julifullmånen", där trädens mustiga grönska och den dunstfyllda ljusa natten äro förträffligt återgifna.

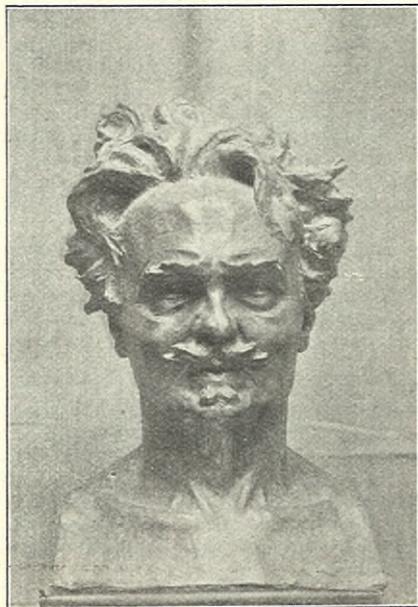
I *Ernst Küsel* möta vi våra husdjurs kärleksfulla skildrare. En bland de bästa är "Två kor", där belysningen öfver de blåsiga hufvudena är särskildt anmärkningsvärd. Men han har dessutom mycket annat, som intresserar, t. ex. den lilla varma biten "Häst på bete", en grupp ankor bland vattenpölar o. s. v. Öfver hufvud taget visar hans alstring afgjorda framsteg, till hvilka den unge, sträfande konstnären är att lyckönska.

Detsamma kan sägas om *Hilding Nyman*, hvars koloristiska sinne tagit sig lyckligt uttryck i ett stort kvinnoporträtt, "Vid lampan" m. fl.

Bror Lindh har jämte äldre, förut exponerade verk en mycket färggrann "Höstdag", som dock ej väcker något lifligare intresse, och *Enoch Ringné* bidrager med några smärre dukar af beskedlig art.

Konstnärsförbundets yngre medlemmar utställa i Konsthuset efter att under föregående månad ha gästat Uppsala med de nu hitflyttade konstverken.

Fremst kommer en serie kraftigt uppfattade och färgmustigt utförda skärgårdstaflor af *Axel Sjöberg*. Han håller i allmänhet till ytterst i hafsbandet af Stockholms skärgård, hvarvid han i likhet med *Liljefors*, som han i parentes sagdt föga eller intet påverkats af, målar fågellifvet

STRINDBERG. BYST I BRONS AF C. J. ELDH.

KAPPLÖPNING. OLJEMÅLNING AF G. VON HENNIGS.

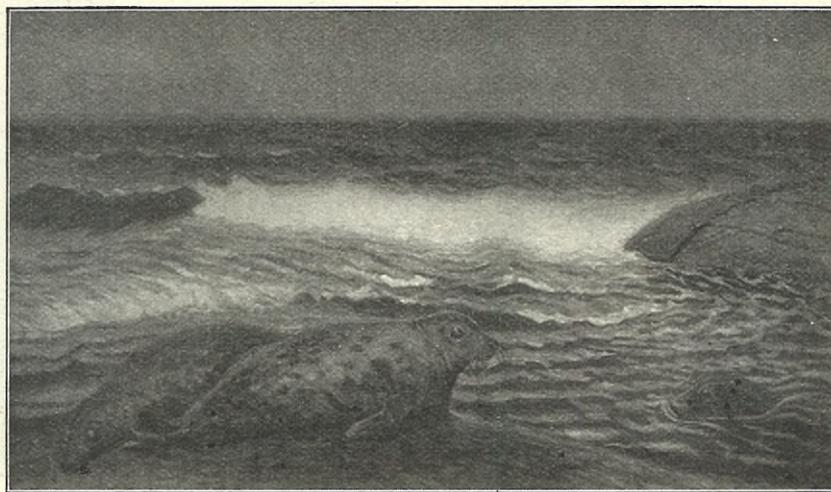
på kobbar och skär. Och han är nu som förut en hänförd, oftast lyckad, alltid ärlig skildrare af hafsbandets mäktiga stämningar, af dess underbara ljusbrytningar och sällsamma lif. Hans raka motsats är den unge *Gösta von Hennigs*, hvilken sysslar med lifvet på varietéer och cirkusarenor, rör sig bland storstadsgatornas folkmyller eller på kapplöpningarnes sadelplatser. Äkta impressionist, kär i bjärta färger och starka belysningar, ej så öfverdrifvet noga med teckningen, men med dess mera fart i penseln, får han en övanlig rörlighet och intensitet öfver sina dukar. Se hans här afbildade "Kapplöpning".

Björn Ahlgrenssons lilla kollektion af landskap är tilltalande och hans interiör "Vårkväll" lyriskt vacker. Man skulle dock önskat, att flickgestalten i den sistnämnda fått en utförligare behandling.

Aron Gerles kolteckningar ha alltid något vackert att säga och hans oljemålning "Aftonstillhet" dröjer i minnet som ett smekande andante.

Rätt goda saker finnas äfven af *Axel Erdmann*, *Elias Erdtman* och ännu ett par andra.

Bland skulpturerna märkas "Strindberg", byst i brons af *Carl J. Eldh*, ett Rodinskt hufvud af duktigt, monumental hållning, betydligt öfverlägset samme konstnärs Brandesbyst.

SÄLBÅDAN. OLJEMÅLNING AF AXEL SJÖBERG.

Aron Jerndahl har ett par kärleksfullt modellerade bondgubbar, af hvilka "Vid rågången", här återgifven, är fylld af starkt lif. *Ferdinand Frick* visar ett par små statyetter, raskt skisserade och omutligt sanna i karaktäristiken.

E. H—N.

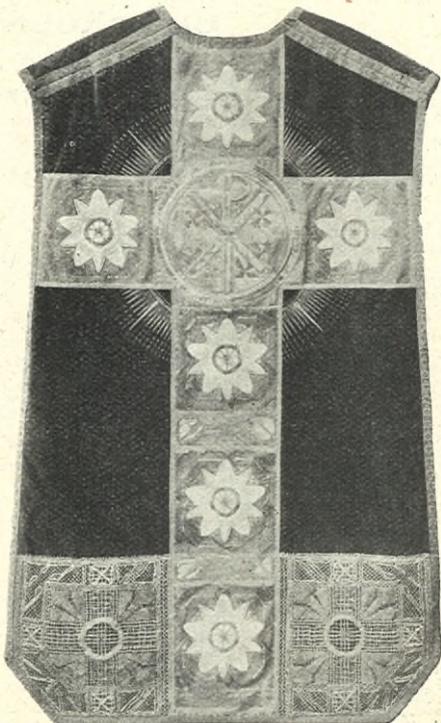

VID RÅGÅNGEN. GIPS AF A. JERND AHL.

SOFIA-KYRKANS ALTARSKRUDAR.

HANDARBETETS VÄNNER har nyligen fullbordat och i Nationalmuseum under några dagar haft utställda de antependier och mässhakar, som beställts för Sofia-kyrkans räkning. Antependierna utgöra till antalet tre: ett för årets vanliga helgdagar, ett för fastan och ett för långfredagens och jordfästningarnas sorgegudstjänst, samt två par mässhakar. Samtliga dessa uppgifter ha anförtrotts åt olika konstnärer, nämligen arkitekten Ferd. Boberg, fröken A. Skogman och fröken M. Widebäck för antependierna, och fröknarna M. Adelborg och M. Sjöström för mässhakarna.

Det Bobergska antependiet med motiv af rosor och törnen på röd sammet, hvartill komma några sparsamma isättningar af grönt, violett och blått, är af en utsökt helhetsverkan. Fröken Skogmans antependium på violett siden med tistel som ornering och kraftiga färger i ljusgrönt och guld har en mera pompös karaktär. Fröken M. Widebeck slutligen har hållit sitt antependium i hvitt och silfver på svart sidenbotten.

MÄSSHAKA FÖR SOFIKYRKAN AF FRÖKEN M. ADELBORG.

Den af fröken Adelborg komponerade mässhaken å röd sammet med motiv af passionsblommor i rikt silkes- och guldbroderi gör ett lysande intryck, hvaremot fröken Sjöströms mässhake med violett som hufvudfärg och Kristusmonogrammet, omkrönt af tistelkrona, är af en mera dämpad hållning.

Samtliga arbeten röja en förfinad smak och äro i textiltkniskt hänseende en heder för den institution, hvarifrån de utgått.

LITTERATUR.

KRITIKEN OM "DEN STORA VREDEN".

UR EN LÄNGRE anmälan af *Karl Jungstedt* i *Familjans Tidning* för den 30 april tillåta vi oss anföra följande om Olof Högbergs i Idun publicerade märkliga arbete:

"Det är något grandios i detta enastående diktverk. Det skildrar ej endast den lärda staden på Hernön med omnejd för tvåhundra år sedan, med alla dess trålbundna undersåtar och högvisa, myndiga "öfversåtar" — med hvilket ord författaren så dräpande markerat den tidens skyhöga skiljemur mellan under- och öfverklass; — taflan vidgas och växer, inramar hela bygden kring Ångermannsälven, ja, hela detta landskap, och synfältet utsträcker efter hand än längre, så att i fjärran glänsa Lapplands snöfjäll och bakom dem glittra Norges salta fjordar. Det är, kort sagdt, hela det då ännu nästan okända och obygga, ensliga och ödsliga Norrland med dess tiggande skogar och skummande älfvar, myrar och moar, tunnådda bygder och milsvida ödemarker. Och det är hela detta Norrlands alla folkstammar, lagrade likt geologiska skikt, allt från den kringvandrande, trollkunnige lappen, den gnidige, sege finnen, den resande, köpsläende norrmanen, den svenske nybyggaren, bonden, bergaren och öfversåten ända upp till stiftets öfverherde, den beskedlige, kujonerade Doctor Göran Wallin och "stiftstanten", den ettriga ärkebiskopinnan Steuchia.

Men ej nog härmed. Likasom i den grekiska och nordiska hjältealdern är hela det folkfattiga Norrland ännu öfverbefolkadt af naturväsenden, och hela den dåtida folktrons rika mytologi upprullar författaren för läsarens blickar. Det vimlar i ödemarken af tomtar och troll, nissar och vättar, äfven de med sina under- och öfversåtar, och främst bland dem framskyntar den Gråe jägarens mystiska gestalt på höjden vid skogsbyn i den villsamma skymningen. Och ännu liksom i sagans trolska halfdager stå dessa naturväsen i liflig förbindelse med människorna, det naturliga och underbara förena sig ännu till ett dunkelt helt, och till bokens egentliga hjälte Svarte-Mickel har ingen mindre än den gråe jägaren själf stått fadder.

Denna storartade bakgrund är ock framhållen med sådan styrka och målad med sådan färgfullhet, att personerna, den skulle uppbära, nästan träda tillbaka för densamma.

Men Den stora vredens stora och bestående värde torde ej heller ligga i själfva dess fabel och huru den trådar äro spunna, utan i den grandiosa natur- och kulturmålning den gifver och väl i främsta rummet ock afser att gifva. Diktverket är nämligen först och främst ett kulturhistoriskt epos, i hvilket det kulturhistoriska elementet är hufvudsaken. Därför betyder det ej heller så mycket, om de enskilda personerna mer eller mindre framstå som blotta bisaker. Det är icke de själfva, utan det att de äro så äkta barn af sin tid, som intresserar oss. Och det är denna så äkta skildring af denna "gamla goda tid" och dessa våra fäders "rena seder" med krass vidskepelse och hjärtlöst trostväng, med brutalt öfverklassstyran och servilt underklasskryperi, med "spetälskekulor", galgar och stinkande fängelsehål — allt framställt med en, som det synes, slående tids- och lokalfärg — som framför allt fångslar läsaren.

Den stora vredens med sitt starka rotfäste i häfd och sägen intager just härigenom som sagdt en väl enastående plats i vår sköna litteratur. Det är ur en rik och omedelbar tradition Olof Högberg har öst, och därför är hans arbete så säreget, är så att säga en inkomparabel storhet. Detta gör ock, att man inom vår vitterhet fåfängt letar efter några motstycken, och man är visst tvungen att gå tillbaka ända till de gamla isländska släktsagorna för att finna några sådana. Man känner, att Den stora vredens står på samma klippfasta historiska grund, är lika vederhäftig och sanningsgill som dessa i sitt slag likaledes enastående, af häfd och sägen framme-slade tidsbilder. Och man vore till följd häraf nästan frestad att fråga, om ej Den stora vredens likasom dessa släktsagor skall varda en slags diktkälla, ur hvars starka och djupa flöde kommande skalders skola ösa? Arbetet är åtminstone så rikt på skilda scener, uppslag och karaktärer, att det förefaller, som om denna källäder ej på länge skall utsina. Och att

A.-B. SIDENHUSET, STOCKHOLM,

Allm. Tel. 93 65. Rikstel. 48 23.

säljer

Klädnings-, Blus- och Foder-Siden

billigare än någon utländsk firma.

Begär profver och jämför!

Profver franko

densamma framkvävt ur det fasta hälleberget och ingalunda sipprat fram ur hugskottens lösa sand, däraf har man en egendomligt öfvertygande känsla, när man slutat det digra och gedigna arbetet.

Och det är detta vederhäftiga, sanningsstarka, som man kanske mest minnes, när man lagt ihop den stora dikten. Man icke blott tror, man vet och förstår på ett alldeles särskildt sätt, att det är en lika tidstrogen som storslagen natur- och kulturmålning Olof Högberg i detta sitt enastående diktverk velat gifva och lyckats gifva. Och för denna sin i sanning stora och vackra gåfva förtjänar han ett varmt och kraftigt handslag till tack af hela vårt folk."

TEATER OCH MUSIK.

NIBELUNGEN-CYKELN fortsatte på måndagen, valborgsmässoaftonen, med Valkyrian och hade trots dagens uteliv dragit nära fullsatt salong. Föreställningen var i mångt och mycket bättre än Rhenguldets och hade dessutom större betingelser att verka på åhöraren. Orkestern, som har haft svåra kvällar, skötte sig utmärkt, så ock i Siegfrid på onsdagen, men bör i nägon mån dämpas för att ej tidtals dränka äfven de mest röstbegåfvade af våra sångare. Hr Forsell fortsatte sitt genomförande af Wotans parti och löste sin uppgift i sångdramatiskt hänseende utmärkt, ehuru vokalpartiet ibland ligger för djupt. Men ej ens Bertram kunde ju här göra sig fullt hörd. Fru Jungstedt var en till apparitionen idealisk Brünnhilda och lyckades äfven öfver förväntan väl med det ansträngande, för hennes röstomfång högt liggande partiet. Afskedsscenen mellan Wotan och valkyrian blef därför aftonens glanspunkt. Hr Briesemeister hade i stället för hr Menzinsky, som var sjukrapporterad, ryckt in som Siegmund och gaf en i dramatisk hänseende medryckande och liffull tolkning af partiet, men det vokala led af betänkliga missljud i hans sång, som i mera legatortade fraser ej klingade väl. Fru Lindberg var en god Sieglinda, hvaremot fru Claussens Fricka väcker minnet af fru Jungstedts fulländade tolkning af samma parti för några år sedan. Hr Selligrens Hundung led af detonerar i sången, men var i öfrigt acceptabel. Regien, som i cykeln haft åtskilliga synder, lyckades ej heller här att åstadkomma tillbörliga ljuseffekter. Kampen mellan Hundung och Siegmund försiggick i mörker eller olämplig belysning.

Siegfrid, som hos oss ännu betecknar slutet af cykeln, blef i alla händelser glanspunkten. Äfven här förmärktes försyndelser i belysningsapparaten, och Erda t. ex. lyckades ej att blifva upphissad i jämnhöjd med golfvet ens innan hon började sjunga, hvilket ju ökar svårigheterna för tolkarinnan. Men hr Menzinskys genomförande af titelpartiet, hr Malms ypperlige Mime och fru Schjervens strålande Brünnhilda gäfvade rätt färgen åt dramat. Den förstnämnde var måhända ej fullt återställd från sin sjukdom och föreföll en smula mera matt i första akten, men tog upp sig till en ypperlig ensemble med Brünnhilda. Hr Malm har all heder af sin Mime och lyckas utmärkt att göra sig hörd, trots det för en tenor svårhandterliga omfånget i partiet. Hr Forsells Wandrare präglades af samma värdighet och behärskning som hans föregående Wotantyper. Hr Stiebels Alberik verkar ej så öfvertygande. Fru Mandahl som Erda lät anmäla sig indisponerad och bör sålunda ej bedömas efter kvällens prestationer.

Hr Henneberg har fungerat som dirigent under hela cykeln, och med outtröttlig energi löst sitt värf. Cykeln har följts af en del vidriga motigheter, sjukdomsfall och dylikt, men kan dock trots sin ofullständighet väl försvara sitt framförande, ehuru den ej kan betraktas som, ej heller utgifvits för en festföreställning — hvilket dock rätteligen bör vara förhållandet. Salongen på onsdagen var äfvenledes väl besatt och i kungl. logen närvaro kronprinsen-regenten samt prinsarne Gustaf Adolf, Wilhelm och Eugen.

Patrik V.

Marguerite

ny, utsökt parfym,

kan i fråga om finhet, fyllighet och styrka fullt jämföras med den bästa franska.

Säljes i de flesta välsorterade parfymbutiker.

Hylin & C:os Fabriks-Aktiebolag.

K. TEATEN. På lördagen fick man nöjet upplefva en lyckad repris af Nicolais vackra och roande opera "Muntra fruarne i Windsor", med till större delen ny rollbesättning. Hr Svedelius gaf en rätt god typ af sin Falstaff, hans sång var präktig, men hans spel bör göras mera muntert. Hr Oscar var en utmärkt representant för den svartsjuka äkta mannen Ström, fröken Hesse en intagande Anna, som sjöng sin vackra aria med god smak, och hr Malm en sympatisk Fenton. Hrr Strömberg och Nylander sökte så godt sig göra lät förlåna de komiska figurerna Cajus och Spinker en viss humor. Främst stodo dock de äldre representanterna för titelpartierna, fruarna Östberg och Jungstedt. Den förras ypperliga sångkonst och uppslupna humör väckte stormande jubel och den senares skälmska upptåg beredde lika väl som hennes sång odeladt nöje. Äfven hr Sellergren innehade sin forna roll som hr Page. Regien var i det stora hela god, baletten gick väl, men månen i sista scenen var totalt misslyckad.

Hr Nordqvist dirigerade, publiken applåderade och var synbarligen mycket belåten.

Kronprinsen-regenten och prins Vilhelm närvaro.

Patrik V.

SVENSKA TEATERN har i säsongens elfte timme framfört Strindbergs ungdomsdrama "Gillet hemlighet", som här icke gifvits, sedan det uppfördes på Dramatiska teatern för ett 20-tal år sedan. Det visade sig uppenbart, att det ännu icke förlorat sin makt öfver sinnena, ja, vissa af dess repliker verkade just nu med en egendomligt aktuell symbolik. Än i dag lappar det mäktiga gillet på den stora folkskyrkan, och

ho vet, hvilka omstörtningar ännu måste föregå, innan "Sten svärmaren" tillstodjes resa dess hvalf på den enda bärande grundplanen!

Det var också en god rollbesättning, en vårdad och stämingsfull scenisk ram, som nu bestått det märkliga stycket. Hillberg senior gaf den gamle älderman Hans hans rätta stenmejslade mask; Jacques, hans son, maktusurpatorn och fortbyggaren på menedsgrunden, hade kommit i förträffliga händer hos hr Eliason. Hr Gösta Hillberg gjorde sig äfven i det hela godt som Sten. För öfrigt äro med heder att nämna fröken Torsells Cecilia, fru Personnes Margareta, hr Personnes ypperlige narr, hr Bror Olssons Gerhard, hr Fröbergs domherre. De nya dekorationerna af Grabow och Karl Hedbergs vackra scenanordningar spelade och en betydande roll i ensemblen. Det gynnsamma helhetsintrycket kvitterades af den fulltaliga publiken med starkt bifall, och "Gillet hemlighet" måste nu ha sin plats gifven på den Svenska teaterns stående repertoar.

J. N-g.

VASATEATERN. Det var ett sant nöje att få återse fru Julia Håkansson som mrs Eryllyne i Oscar Wildes hvassa skådespel "Solfjäders", hvari hon så helt intog stockholmarna på den tiden hon ännu tillhörde hufvudstadens scenartister.

Fru H. är allt fortfarande samma sundt realistiska människoframställarinna, modern i sin uppfattning, smidig i repliken och fri från malplacerad känslsamhet. Publiken var också hänförd och skänkte i blommor och applåder täta bevis på sin belåtenhet med bekantskapens återupplifvande.

Bland hennes medspelare var hr Sennberg samme obetalbare roué som förr, och de olika representanterna för den Londonska klubbvärlden gifvo i vissa ögonblick rätt bra relief åt den iskalla skepsis och det paradoxala ordfyverkeri, som en gång sprungit ur Wildes penna.

Fru Winnerstrands lady Windermere och hr Lindlöfs lord Windermere voro långt ifrån någon förstklassig konst. Fru W. har ännu mycken onatur att bekämpa, innan hennes talang kan komma till sin rätt, och hr L. förefaller bra nog elevmässig.

E. H-n.

EN NY HAMLET. Knut Lindroth har med sin turné i säsongens elfte timme gifvit Hamlet i Malmö Intresset var mycket spändt och åtta föreställningar gifvos i följd med "lapp på luckan", trots det vackra värvärdet. Knut Lindroths Hamlet är en fullt självständig skapelse, utan efterlikning af August Lindberg, i hvars skola den unge skådespelaren som bekant länge gått. Snarare kan han sägas erinra om Edvard Schwartz, som han dock omöjigen kan ha sett. Men

KNUT LINDROTH SOM HAMLET. LINA JONN, MALMÖ. FOTO.

jämförelse tjänar här till intet. Knut Lindroth spelar helt och hållet på eget temperament och hans Hamlet framstår mera än hittills som en människa af kött och blod, en ung man, öfver hvilken lägrat sig ett mörkt och plågende olycksöde.

RÄTTELSE.

I DEN i denna tidnings n:r 18 införda uppsatsen "Ett sjungande folk" har af misstag kommit att uppgifvas, att Samfundets för unison sång ordförande heter rektor L Lindstedt. Skall i stället vara rektorn dr Ludvig Lindroth, hvilket härmed beriktigas.

KÖKSALMANACK

Redigerad af

ELISABETH ÖSTMAN.

Inneh. af Elisabeth Östmans Husmoderskurs i Stockholm.

FÖRSLAG TILL MATORDNING FÖR FÖR VECKAN 13—19 MAJ 1906.

SÖNDAG. Frukost: Smörgåsbord; biff af kallfilet med gräddsås; mjölk; kaffe eller te med giffur. Middag: Grönsoppa; gös à la Homburg; stekta morkullor med morkullsbröd och salader; nougatkräm med vindruvur.

MÅNDAG. Frukost: Smörgåsbord; vildtpastej med brynt potatis och lingon; mjölk; kaffe eller te. Middag: Köttjärke med legymer; rabarberkräm med vispad grädde.

TISDAG. Frukost: Smörgåsbord; bräckt skinka med förlorade ägg; mjölk; kaffe eller te. Middag: Jordärtskockspuré med rostadt bröd; ugnsstekt torsk med pressad potatis.

ONSDAG. Frukost: Smörgåsbord; stekt sill med potatis; ägg; mjölk; kaffe eller te. Middag: Kockt, brynt lammbringa med ris; nyponosoppa med vispad grädde.

TORSDAG. Frukost: Smörgåsbord; hachis på får med brynt potatis; mjölk; kaffe eller te. Middag: Arter med fläsk; gräddväfflor med sylt.

FREDAG. Frukost: Smörgåsbord; kockt färsk strömming med gräslökssås och potatis; mjölk; kaffe eller te. Middag: Biffstek med potatis; blåbärsoppa med skorpor.

LÖRDAG. Frukost: Smörgåsbord; biff af kallflevur med potatis; mjölk; kaffe eller te. Middag: Artpuré med stekt bröd; kockt fläskkorf med stufvade turska bönor.

RECEPT:

Stekta morkullor med morkullsbröd (f. 6 pers.). 4 morkullor, 1 1/2 hg. späck, 4 msk. smör (80 gr.) 3 tsk. salt.
Sås: Smöret, i hvilket fåglarna brynts, 2 msk. mjöl, 1 lit. buljong, 2 dcl. tjock grädde, 1 tsk. socker, 1 tsk. soja.

Morkullsbröd: Hjärtan, krås och lever af fåglarna, 30 gr. späckfläsk, 1 msk. fint hackad persilja, 1 msk. smör (20 gr.) 1/2 msk. rödt vin, 2 äggulor, salt, peppar. 1 sextonöres hvetebröd, 2 msk. smör (40 gr.).

Beredning: Fåglarna, som böra hafva hängt 3—4 dagar, plockas samma dag de skola anrättas. De svedas, ögonen uttagas och hufvudet flås. De urtagas nätt, hjärta, lefrar och krås tillvaratagas, fåglarna sköljas hastigt, torkas väl in- och utvändigt med en köthandduk och fötterna afhuggas. De uppsättas på det sättet att lären pressas tätt intill kroppen och hufvudet böjes bakut, hvarefter näbben stöcks genom läret och kroppen samt ut genom det andra läret. Bröset späckas eller ombindes med tunna späckskifvor. Smöret brynes i en stekgryta, fåglarna iläggas och brynas vackert på alla sidor, hvarefter de upptagas och saltas. Smöret, i hvilket fåglarna brynts, fräses med mjölet, buljongen och grädden tillsättes och såsen får ett godt uppkok. Fåglarna nedläggas i såsen och få sakta steka omkring 30 min. under det de ofta ösas öfver. De klyfvas och garneras med morkullsbröd, som beredes på följande sätt: hjärta, krås och lever sköljas väl och hackas fint tillsammans med späcket och persiljan, samt brynes hastigt i smöret och tillsättes med vinet, äggulorna och kryddorna. Hvetebrodet skäres i skifvor, kanterna afskåras och skifvorna stekas i smör. Färsen utbredas på brödskeifvorna, som insätts i het ugn, så att färsen hastigt gräddas. Såsen silas och skummas, spådes med grädde eller buljong, om så behöfves, och 1 tsk. kallt smör iröres.

Nougatkräm med vindruvur (f. 6 pers.).
Nougat: 40 gr. sötmandel, 125 gr. strösocker.

Kräms: 3 äggulor, 40 gr. socker, 3 dcl. tunn grädde, 1 liten knifsnudd vanilin eller 10 vaniljdroppar, 6 blad gelatin, 2 msk. varmt vatten, 3 dcl. tjock grädde.

Till garnering: Nougat, 1 hg. vindruvur.
Beredning: Mandeln skällas och hackas fint. Sockret lägges i en något varm tackjärnspanna och röres med träslaf öfver elden, tills det är smält. Då tillsättes mandeln genast och massan får ett uppkok samt upphålles på en väl smord plåt. Så fort nougaten är afsvalnad, skäres den i jämna rutor af en hack-knif, smord med smör, och lossas från plåten. Hälften af nougaten krossas fint i en stenmortel, den andra hälften sparas till garnering.

Till krämen röras äggulorna och sockret 1/4 tim. Den tunna grädden kokas upp med vanilinet och slås under

De recepter för bakning, som medfölja Sager-mans Bakpulver "Tomten" äro utomordentligt tillförlitliga. De äro utarbetade af Fackskolan för hushögskola i Upsala.

stark vispning till de röda äggulorna och sockret, hvarefter krämen får sjuda öfver elden under fortsatt vispning. Pannan aflyftes och vispningen fortsättes, tills krämen afsvalnat, då det sköljda i varmt vatten upplösta gelatinet tillsättes. Sist nedröres försiktigt, den till hårdt skum slagna grädden och den krossade nougaten. Krämen hålles i vattensköldj och sockerbeströdd form samt ställes på kallt ställe att stelna omkr. 3 tim. Då krämen skall stjälpas upp, hålles formen omkr. 1/2 min. i varmt vatten. Den garneras med nougaten, vindruvur och om så önskas med makroner.

Rabarberkräm (f. 6 pers.). 5 goda rabarberstjälkar (omkr. 7 hg.), 1/2 lit. vatten, 1/2 msk. mondaminmjöl, 2 msk. vatten.

Beredning: Rabarbern sköljes och torkas, skalas mycket tunn och skäres i 1 cm. långa bitar. Af sockret och vattnet kokas, en klar lag, rabarbern lägges och får koka, tills den är mjuk men ej faller sönder. Mondaminmjölet utröres med det kalla vattnet och tillsättes hvarefter krämen får koka under rörning i 5 min. Den upphålles i en med ljumt vatten sköldj glasskål och beströses med strösocker för att ej bilda skinn. Serveras med vispad grädde eller mjölk.

Jordärtskockspuré (f. 6 pers.). 1 lit. jordärtskockor, 1 liten bit selleri, 1/2 lit. vatten, 1 1/2 msk. smör (30 gr.), 3 msk. mjöl, 2 lit. blandad ox- och kalfbuljong, salt, hvitpeppar, socker, 2 äggulor (1 dcl. tjock grädde). Beredning: Jordärtskockorna sköl-

jas och skrapas (helst under rinnande vatten) och läggas i ättikblandadt vatten, för att behålla den vita färgen. Selleriet skalas och läggas tillsammans med jordärtskockorna. Denedläggas i kallt saltadt vatten och får koka tills de äro mjuka. Smör och mjöl sammanfräses, purén och den kokande buljongen tillsätts litet i sänder, hvarefter soppan får koka 10—15 min. Den skummas och afsmakas med kryddorna. Äggulorna (och grädden, om så önskas) vispas upp i sopp-skålen och soppan tillslås under kraftig vispning. Den serveras med ostsmörgåsar eller rostadt bröd.

Kockt, brynt lammbringa (f. 6 pers.). 2 kg. lammbringa, 2 lit. vatten, 1 1/2 msk. salt, 4 msk. smör (80 gr.), 1 liten portug. lök, 2 stora morötter, 1 liten kålrot.
Ris: 1 1/2 kkp. risgryn, 2 liter vatten, 1 1/2 msk. salt.

Beredning: Bringan tvättas med en duk doppad i het vatten. Den påsättes i kokande vatten, skummas, saltas och får koka 1 tim. Rotsakerna ansas och skäras i fina strimlor, löken skalas och hackas groft. Bringan tages upp och skäres i jämna, vackra bitar. Spadet silas och skummas. Löken brynes i hälften af smöret tillsammans med köttet, hvarefter det nedlägges i 1 lit. af spadet och får sakta koka, tills det är mörkt eller omkr. 1 tim. Rotsakerna brynas i resten af smöret och lägges därefter till köttet och får koka tills de äro mjuka. Risgrynen skällas i het vatten och påsätts i kokande, saltadt vatten och får koka tills de bli mjuka, men ej gå sönder. De upphålles i durkslag och öfverspolas med kallt vatten. De insättes därefter genast i varm ugn, och omröres ofta med gaffel, tills de blifva skilda och allt vatten afundstat. De uppläggas midt på serveringsfatet och köttet samt rotsakerna läggs rundt omkring och anrättningen garneras med persilja. Spadet silas och skummas och serveras i säskål.

Hachis på får (f. 6 pers.). 3/4 kg. benfri färstek (rester), 1 msk. fint hackad portugisisk lök, 2 msk. smör (40 gr.), 3 msk. mjöl, 4 dcl. buljong kockt på stekbenen, peppar, salt, 1 äggula, 1 dcl. tjock grädde.

Beredning: Köttet skäres i fina tärningar. Löken fräses i smöret, hvarefter mjölet iröres och buljongen jämte kryddorna tillsätts. Såsen får därefter under rörning koka 10 min., hvarefter köttet ilägges. Stufningen afre-

F.W. CAMPANUS
STÖRSTA LAGER MODERNA SVARTA & KULÖRTA KLÄDNINGSTYGER. FÄRDIGA DRÄKTER OCH KLÄDNINGAR. BLUSAR & KJOLAR I YLLE, SIDEN & LINNE
ATELJE FÖR BESTÄLLNINGAR! SOLIDA VAROR. REELL BEHANDLING. BILLIGA PRISER.
43 WESTERLANGGATAN 43

BESTÄLLNINGAR utföras på dagen.

des med den uppvispade äggulan och grädden och får därefter sjuda samt uppläggas på varmt serveringsfat och garneras med förlorade ägg.

Blåbärssoppa (f. 6 pers.). 1 1/2 lit. färska eller 6 dcl. inlagda blåbär, 1 1/2 lit. vatten, 1 1/2 kkp. krosssocker, 2 msk. potatismjöl.

Beredning: Användas färska blåbär renas de och sköljas. Vattnet kokas upp, bären iläggas och få koka. Tills de äro mjuka. Bärens fransilas och sockret tillsättes i soppan, som därefter får ett uppkok och afredes med potatismjölet utrördt i litet kallt vatten. Soppan får ett godt uppkok och upphålles att kallna.

Stufvade turska bönor (f. 6 pers.). 1 lit. salta turska bönor, vatten.

Stufning: 3 msk. smör (60 gr.), 3 msk. mjöl, 6 dcl. god mjölk, 1 äggula, 1/2 msk. socker.

Beredning: Bönorna sköljas väl i kallt vatten och få ligga i vatten omkr. 4 tim. De påsättes därefter i kallt vatten och få koka en stund, hvarefter vattnet fransilas och nytt kallt vatten påhålles. Vattnet bytes ännu en gång om bönorna äro för salta, hvarefter de få koka, tills de äro mjuka då spadet fransilas.

Smör och mjöl sammanfräses, mjölen påspådes litet i sänder och afredningen får koka 10 min. Äggulan tillsättes och såsen får sjuda, hvarefter bönorna iläggas och stufningen afsmakas. Stufningen serveras till kockt fläsk- eller köttkorf samt till köttbullar.

SOPHIE OTTOSDOTTER. BERÄTTELSEN OM ETT KVINNOÖDE. AF ELISABETH KUYLENSTIERNA-WENSTER.

(Forts. fr. nr 17.)

HON GICK med spänstiga steg ut i det fria. En sekund tänkte hon på att gå upp i tornet, men ändrade sig; det var denna gång kanske mindre stjärnorna än ro för sina vingsjuka tankar hon sökte. Det var både hvita och svarta tankefåglar inom henne, men de kunde ej flyga; det stilla, ceremoniella lifvet som änka på det tysta Eriksholm hade så föga passat henne, ty hon hade aldrig inom sig sört den bullersamme dryckesbrodern och modige slagskampen, herr Otto Thott. Hon hade väl aktat och ärat honom och lyssnat till hans ord under de nio år, de varit förenade, men hennes inre människa hade han aldrig nått. Hon böjde hufvudet tillbaka och såg plötsligt betagen upp mot stjärnhimmeln.

Aldebarans lysande röda öga bröt flammande skarpt af mot luftens mörkblåa färgton, Eridanus' flytande stjärneströmmar gled som stilla vågor fram i öster, och Orions stjärnsköld gnistrade som ett ofantligt smycke. Det fanns intet på firmamentet för henne främmande; från den mäktige Jupiters bana till den punkt på himlahalvvet, där hennes broders stjärna en gång tändts i en glans så stark, att den bländade åskådaren, kände hon de tusen vägarna däruppe, och hon brukade ofta tala vid himlakropparna som vid förtroliga vänner. Icke ens kölden ute på den snöiga borggården kunde förmå henne att så snart öfvergifva dem. Hon såg halft leende mot Mars, äktenskapshataren, som undrade hon, om hans makt var så stor, så gled blicken vidare, vant ledande sig fram från det ena strålande stjärneknippet till det andra.

Med ens ryckte hon till vid ljudet af tre slag på porten, sekunden därpå öfverröstade af hundarnas väldiga skall.

En julgäst! En farande sven så sent! Det måste vara någon, som saknade hem och härd, tänkte hon, men hur hade han kunnat förvilliga sig till Tyges ö; dit kom man dock endast känd och i ärende.

Vakten var med på julegillet, men när hundarna började skälla, skyndade både han och ett par landsknektar ut till porten. Fru Brahe däremot hade gått tillbaka in i salen och stod nu, lutad mot dörrposten, förströdd betraktande de lekande, som ställt upp sig i ring och sjöngo:

”Så spänner jag min spoire,
så sadlar jag min häst,
så rider jag, till tinget
och är fru Ingers gäst.

Fru Inger! Fru Inger! Där är en man på tinget,
som friar till er dotter, fru Inger.“

I detsamma slogs dörren upp för den sena julgästen. Han stannade vid dörren, men han sade icke som alla de andra: ”Glad jul!” Han tycktes endast se en härinne, och till honom talade han med låg, behaglig stämma:

”Var hälsad Tyge Ottosson Brahe, du store mästare!”

Tyge reste sig; det var ej lätt att tyda det skiftande uttryck, som gled öfver hans ansikte, men till sist segrade glädjen, och med händerna hjärtligt utsträckta gick han emot Erik Lange och sade:

”Väl mött igen, Erik Lange, kom och sätt dig vid vårt bord och var vår käre gäst, så länge det dig lyster.“

Erik tackade varmt för välkomsthälsningen och följde Tyge fram till högsätet, där fru Kristina räckte honom den till randen med skummande öl fyllda välkomman.

”Lycka och välsignelse, Tyge Ottosson, öfver hela ditt hus och alla dina företag,” sade Erik och tömde begärligt den läskande drycken.

Att han var trött och färdats långt märktes granneheten, och Tyge plågade honom ej med frågor, lät endast sätta fram för honom mat af hvad huset bäst förmådde.

Att Erik Lange var en af broderns vänner och en mäktig lärde herre, visste Sophie, men aldrig hade hon drömt, att han såg så ut. Stilla, nästan som i sömn eller som om hon gått med ett ljus i handen och detta hotat slockna, gick Sophie fram till brodern.

Erik Lange blef henne nu först varse. Han reste sig och förde med en hofmannabugning handen mot hjärtat.

”Fru Brahe till Eriksholm,” sade han, knappt som fråga, snarare som en glad visshet.

”Ja,” svarade hon lågmäldt.

”Så har I då ändtligen kommit i min väg,” tillade han, ”i sanning, ett sådant syskonpar skådas sällan. Hell Tyge och Sophie!”

Han tömde en silfverbägare i botten och hans bleka ansikte fick ett ögonblick färg, men strax därpå föll han slappt ihop på bänken, och med den första fullt medvetna känsla af äkta kvinnligt deltagande Sophie någonsin hyst för en man, såg hon nu på denne främ-

ling, som utmattad och dödstrött somnat midt under julfröjden. Hon skulle velat lägga sin skuldra under hans hufvud, lossa hans styfva krage, stryka undan håret från den sällsamt hvita pannan, men hon vågade det ej. Orörlig stod hon och vakade öfver Eriks djupa sömn.

TREDJE KAPITLET.

FURSTEBESÖKET PÅ HVEN.

Fru Kristina var van vid, att hennes nådige herre tidt hade besök af höga gäster, hvilka varmt intresserade sig för hans präktiga Uranienborg och alla de märkliga ting, som där voro. Men denna gång blef det den goda frun nästan för mycket. Hela huset från källaren till vinden vimlade af guldsmidda herrar, påfågelsgranna junkrar, ädla fruor och jungfrur. Jakob, den engelske kungen, hade haft många i sitt följe, och dessutom hade herr Tyges släkt och vänner talrikt infunnit sig.

Fru Kristina hade i sin nöd vänt sig till den lärda fru Sophie, som visserligen borde fatta, hur vanskligt det var för en enkel kvinna att bereda måltider, duka bord åt furstar och rikens råd och därförutom enligt herr Tyges befallning vara en ställig fru.

Hon mindes, hur hon stått i en vrå så långt bort som möjligt i den väldiga pelarhallen och med klappande hjärta lyssnat till, hur herr Tyge hälsat konung Jakob välkommen, och hur denne svarat i så hedrande ordalag, att fru Kristina ej kunnat bärga sig för att ideligen niga och niga.

Allt detta, både sina bekymmer och sin glädje, hade hon anförtrött fru Sophie, som ejes plågade taga sig vänligen af henne; men denna gång var den nådiga frun som förhäxad. Hvem som öfvat de arga häxkonsterna och besynnerligen stått efter hennes gunst, visste fru Kristina full nog, men hvad halv det henne att besinna sig på det nu? Fru Sophie hade ingen tid för henne, det var klart, och då gjorde hon klokt, om hon, i stället för att kalfatra andras leverne, ställde med sitt.

Simon kock tillredde nog maten efter de höga gästernas smak, så hon behöfde inte bränna sig på stekspettet, men de långa uppskrifterna skulle hon dock ha reda på, och det hände tidt, att hon måste bedja Jep narr föreläsa dem, för en sådan galning fru Kristina än ansåg honom vara, måste hon rosa hans läsekunnighet. Den skulle just nu komma henne väl till pass.

Hon suckade, där hon satt på fönsterupphöjningen i en liten kammare, som vette åt Sundet. I hennes knå låg mästare Rumpolts berömda kokbok uppslagen, och hon hade nyss andäktigt läst: ”Bordet skall dukas underst med en kostlig, dyrbar tapet, som hänger ända ned till golvet. Ofvanpå denna en hvit duk, lagd samman i pressade fyrkanter, litet kortade än tapeten.“

Ja, om detta visste fru Kristina besked, och hon skulle nog taga fram husets finaste tapeter af sammet och gylleduk. Allt det myckna kostbara silfret skulle hon smakfullt låta placera midt på bordet, och knif och sked skulle ej fattas vid någons plats. Fast nog visste fru Kristina en, som hon näppeligen vånnade lägga fram slikt åt, så riksråd han var. För henne skulle han gärna fått äta ute med svinen för allt omak, han vållat hennes gemål.

”Tvi“, utbrast hon helt högt.

Ett hest skratt bakom henne kom henne att vända sig om, och hon hörde nu också en kraxande röst:

”Var det Walkendorffen, I spottaden bort, mor lilla, så har I föga tack för det; han klipper vid som den tjockaste honung.“

”Usch, Jep, hur kan du läsa tankar, det är ohyggligt,” sade fru Kristina illa till mods.

”Jag kan mera än så, jag, mor lilla. Jag kan hysa dem själf; det är ej många förunnadt, må I veta.“

Fru Kristina tog en af uppskrifterna.

”Det vore bättre du halv mig tillrätta i allt mitt trångmål, du Jep,” sade hon förlägen, ”din snackande tunga löper lybskt med dig; vill du läsa detta, kan du vara mig till tjänst.“

”Hå, hå,” sade Jep och grinade öfver hela det rynkiga ansiktet, ”mor lilla vill veta, hvad I skall ge de höga herrskapernas välborna våmmar. Har Simon kock författat denna promemoria, så låtom oss granska hans mästerverk.“

Fru Kristina lade lättad händerna i skötet, och Jep föreläste; dock ofta afbrytande sig med små beska anmärkningar:

”Först kommer rådjursstek, så körsbärrsoppa — I borde mans låta dem få stenarne med, mor lilla, så hade de nötter att knäcka! — Ihi: hönspastej, i den mån de I låta Simon kock inbaka lefvande kramfågel med peppar på vingarna, så blir här törhända en kostlig syn af dåsta, nysande herrar och kippande småjungfrur. Slikt mode har man i Nürnberg, fru Kristina.“

”Du förgör mig med ditt snack, Jep. Far fort,” sade fru Kristina otåligt.

Jep lydde. Han hade bredbent slagit sig ned på

Mälar-Restauranten

är

Stockholms mest moderna Restaurant.

Vidsträckt, härlig utsikt öfver Stockholm och Mälaren.

Utsökt franskt och svenskt kök.

Väl lagrade viner (dir. importerade).

Riks 99 26. Allm. 93 51.

golvet, där hans lilla figur tog sig ut som en grannt utstyrd docka. Han återtog högtidligt: ”För det fjärde: Karpar (feta som gamla, välgödda munkar, I mor lilla. För si, munkarna förakta vi, men deras bästa spis och allt behagligt de gett oss, bruka vi som vore det vårt eget!) Så bjudes bakelse och så ett stycke sprängdt oxkött med köttkorf utomkring och ister till. Ha, ha, ha, fru Kristina, det var fiffigt af Simon kock; det är ju som han serverade den lunsen Walkendorff som rätt. Det är lagom åt honom att äta sig själf som gamla hundar för plägsed hafva. Blif icke otålig, mor lilla! Hör bara: kalfstek, lammkött, mandelkex. Puh! det begynner värka i min svultna våm. — Tårta! Aj, nu knep det! Nejonögon, grisstek, ostron, gåskräns, kräftor, stekta kycklingar, fyllda med äpplen och russin och med skirdt smör till och så konfekt och söta pomeranser. Ja, ja, här lever man kräseliga, fru Kristina, herrarna skina också som flott och fruarna smalna ej heller. Det är präktiga gödkreatur allesamman utom två, men de glo för tidt i stjärnorna och bränna för fliteligen i ugnarna; tro mig, I mor lilla, det ständar snart bröllop på Uranienborg, och brudgummen är nog som jordens lyckligaste man, alldeles som han i fabeln, I vet.“

”Jag fattar inte hälften af ditt snack,” svarade fru Kristina halft förargad, halft nyfiken.

”I sägen så, men menar det icke. För sant har I hört om honom, som ej hade skjorta på kroppen, och för visso vet I, att Erik Lange af de Rosenfeldars släkt går från gård och grund för pantning och slik nesa, men att han i alla fall icke aktar för rof att blicka käriligen och med allsköns begärlighet på fru Urania. Och är det eder fördoldt, fru Kristina, att en mans älskog är likt en förgiftad pil, när den söker sig väg till ett villigt kvinnohjärta. Hon har lagt sitt pansar nu den stolta frun, sårad är hon under sitt hvita, vänstra bröst och giftet i såret sprider sig. Hon blifver det aldrig kvitt, hade hon ock den märkliga stenen Bezoir tusen gånger.“

”Du spår ledt, Jep,” sade fru Kristina rysande, men med ens flög hon upp. ”Herre Jemine, Jep, här sitter jag och snackar bort tiden. Kan du icke passa dig i dag heller för dumt tal i de höga herrskapernas närvaro? Hur var det du dristade dig säga i går, när kung Jakob tog den präktiga guldkedja han bar om halsen och skänkte den till herr Tyge?“

”Jag sade dem sanningen, att man leder hundar i koppel och höga herrar med guldlänkar. Min nådige herre blef vred på mig och svarade: Vore du ej det kryp, du är, dödade jag dig med en spark!“

”Herre, sade jag, krypet är trognare; en lus håller troget fast vid en sticka, men de mäktige gå, när de druckit så de hicka. Så var han blickad igen, min store herre.“

Jeps små bruna pepparögon glimmade af tillgifvenhet, när han talade om Tyge Brahe. Honom ensam i hela vida världen ville den lille bittre krymplingen ej skada.

Fru Kristina hörde sorl på borggården och förstod, att sällskapet kommit hem från sitt besök vid den nyuppförda papperskvarnen och vid Stjärneborg. Nu måste hon skynda, så att måltiden i rätt tid komme på bordet. Hon hade hjälpande händer nog. —

Det erbjöd en praktfull anblick detta med all tidens konstfärdighet dukade bord med sin myckenhet glimmande silfver, sina blomsterprydnader, höga bågare och venetianska glas samt utsökta skåderätter af socker och vax: de mest hänförande skogspartier med idylliska slott och springvatten.

Det var också en lysande samling gäster, som här bänkat sig. I högsätet satt kung Jakob och bredvid honom värden, längre ned de fyra riksråden, som befunno sig i konungens svit. Först den ädle Niels Kaas, redan en gammal man, men alltjämt lika okänslig för kvinnorna; vetenskaperna, särskildt filosofien och teologien hade vunnit hans kärlek.

(Forts.)

LEDIGA PLATSER

E. o. lärarinnebefattning

Ör hvilken arvudet allt efter kompetensen utgår med 1.200 à 1.400 kr. i f. o. m. instundande hösttermin edig vid Samskolan i Piteå. Sökande som om möjligt bör hafva genomgått högre lärarinneseminarier eller aflagt t. l. kandidatexamen, torde snarast möjligt insända betygsafskrifter till rektor Carl Hjort, Piteå.

LÄRARINNA, utex. från högre lärarinnesem., erhåller plats vid Nora Samskola fr. o. m. inst. hösttermin. Anm.: Naturkunnet och matematik i högsta klasserna. Lön 1.200 kr. pr. år. Till styrelsen ställas ansökn. ins. före 15 maj till styrelsens ordf., adr. Nora.

FÖR privat, mindre samskola i Marieberg sökes lärarinna, hvilken helst bör ha genomgått högre lärarinneseminarium. Upplysningar och svar: Samskolan, Marieberg.

I god familj strax intill Sthlm önskas lärarinna för två yngre flickor. Lön 4 à 400 kr. Norra Inack-Byrån, Malmkillnadsgr. 27 Sthlm.

Nya Inackorderingsbyrån, Brunkebergsgatan 3 B, Stockholm, etab. 1887, innas genast platser söka för lärarinnor, dels för sommaren, dels för lästret.

Exam. Sjuksköterska

an vid sinnessjuka får genast plats å mindre privat sjukhem på landet. Fru Djurson, Västansjö, Tenhult.

Sjuksköterska.

Vid Nässjö epidemisjukstuga finnes plats ledig för en sköterska att tillräddas den 20 nästk. juli. Årlig lön 400 kr., fri bostad, vedbrand och lyse. Ansökningar åtföljda af betyg, torde nsändas till Hälsovårdsnämndens ordförande, Nässjö.

Epidemisjuksköterskebefattningen

Bjerke härads distrikt skall tillsättas 1 nästkommande juli. Ansökan, om ställes till Sköterskenämnden och nsändes till d. r. Axel Hansson, Sollebrunn, skall åtföljas af:

- 1) Prästbetyg; åldern mellan 23 och 30 år;
- 2) Utyg af leg. läkare att sökanden är frisk, har stadig hälsa och är fri från kroppslite.
- 3) Bestyrkta afskrifter af kunskaps- och tjänstgöringsbetyg. Har sökanden tjänstgjort minst 1 månad på epidemisjukhus, utgör detta särskild merit. Lön 600 kr. samt 50 öre pr dag vid sjuk eller icke epidemiskt sjuka. Särskild ersättning för smittning. Fri ost vid vård af epidemiskt sjuka. Anagen sköterska skall ställa sig till efterrettelse af Landstinget antagen instruktion och är dessutom skyldig att f. sin lön årligen afsätta 30 kr. i v. Sjuksköterskornas Allm. pensionsörening. 3 månaders uppsägningstid. Ansökningstiden utgår 26 maj. Vidare upplysningar lämnas af d. r. Axel Hansson, Sollebrunn. Sköterskenämnden.

Afdelningssköterska

id Länsläsaretiet i Uddevalla önskas rhålla den 15:de nästkommande juni. Ön 400 kr. pr år jämte allt fritt och å månads årlig semester. Ansökan med etygsarskrifter och åldersuppgift nsändes till lasarettsläkaren.

efattningen som föreståndarinna

för Bernhardinas flickskola i Kalmar

r ledig att tillträdas den 1 nästa ili. Ansökningar till densamma böra nsändas till skolans styrelse senast en 15 nästkommande maj. I skolan meddelas undervisning i handarbete enligt Lundinska metoden, vanlig äfnad, konstväfnad, enklare linne- och lädsömnad och täckstickning. Sökande ör styrka sin kompetens att häri unervisa. Löneförhållanden: 700 kronor imte fri bostad och vedbrand. Upplysnin- gningar i öfrigt lämnas af Styrelsens rdförande, Konsulinnan Ebba Kreüger. Kalmar den 7 april 1906.

STYRELSEN.

ARNFRÖKEN. På herrgård i Värmd får frisk, ordentlig, bättre flicka, ed lugnt och godt sätt, plats för 3 år. 6, 4 och 1½ år. Den som är kunnig i sömnad har företräde. Svar med rografi och ref. samt löneanspråk nsändes till fru Lindh, Klara 7, Karlstad.

ÄTTRE, anspråkslös, sparsam och ordentlig flicka, kunnig i matlagning, ikning och förekommade göromål i ndthushåll, erhåller plats genast. Öre rekommendationer erfordras. Viare genom korrespondens med »S. H.», luns exp.

N enkel, anspråkslös, bildad flicka, vilken kan åtaga sig vården af tvänne urn, en flicka om 10 samt en gosse om 4 år, erhåller plats den 1 juni. Den ikande skall vara musikalisk samt på gen hand leda barnens läxläsning. Svar med fotografi till »Familjemedlem», ppsala p. r.

GODA PLATSER för hushålls- och barn örknar, sällskaps-, värld., lärarinnor att öka gen. Inack-Byrån, Norrköping Rikst. 916. Brefsvar mot 2 porto.

I UNIVERSITETSSTAD kan ung flicka med god skolunderbyggnad och godt sätt erhålla plats i pappershandel nu eller till hösten. Ansökan jämte betyg, referenser och fotografi torde ställas till »Pappershandel», Iduns exp., Stockholm.

Yngre tysk dam

eller svenska som är hemma i tyska språket önskas i familj som hjälp och sällskap. Löneanspråk, rek. och fotografi torde nsändas märkt »H. 02733», under adress S. Gumælii Annonnsbyrå, Stockholm.

EN frisk, snäll flicka, van vid barnskötsel och sömnad, önskas som hjälp åt husmodern uti familj i öfre Norrland. Svar med rekommendationer och fotografi till »Husmoder», under adress S. Gumælii Annonnsbyrå, Stockholm.

FÖR en bildad, ordningsälskande dam, fullt kompetent att med biträde af jungfru sköta ett bättre hem, 2 personers hushåll (herre och fru), finnes plats. Uppgift å referenser, löneanspråk och ålder, utföljdt af fotografi och betygsafskrifter torde nsändas till »A. och O.», Visby p. r.

Barnfröken.

Väluppfostad flicka af god familj erhåller plats nu som husmoders hjälp. Ansökan åtföljdt af fotografi, referenser och lönepretentioner, adresseras till fru »H», Maspelösa.

Barnjungfru.

En allvarlig och pliktrogen barnjungfru med godt lynne och intresse för sitt kall och villig att åtaga sig skötseln af tvänne 1 och 2 år gamla barn, kan erhålla förmånlig plats vid större herregård en timmes väg från Stockholm. Allra bästa rekommendationer fordras. Svar till »M.» under adress S. Gumælii Annonnsbyrå, Stockholm.

PLATSSÖKANDE

LÄRARINNA vid 5-klassig samskola önskar i sommar mot någon lön eller fria resor och fritt vivre undervisa i sv. ämnen och språk. Engelska talas. Något musikkunnig. Svar till »E. B.», Granhäll, Oxelösund.

LÄRARINNA önskar öfver sommaren mot fritt vivre plats som guvernant Svar »Prästdotter 23 år», Iduns exp.

EN folkskolelärarinna önskar plats under sommarmånaderna i familj att läsa med några stycken barn. Deltager gärna i hushägnad och handarbeten. Svar emottages tacksamt så fort som möjligt till »Jämtländska 23 år» under adress Östersund.

Undervisningsvan lärarinna

som vistats utoml. och behärskar engelska och tyska önskar under sommaren eller pr år plats i familj. Event. medf. på resor. Svar märkt »Maria 1906» under adress S. Gumælii Annonnsbyrå, Stockholm.

KVINNLIG fil. kand. söker till hösten plats som lärarinna i familj på landet i hälsosam trakt. Språkstudier i utlandet. Vidare meddelar Domprostinnan Sundelin, Upsala.

SMÅSKOLLÄRARINNA önskar från början af juni till slutet af augusti plats i fam. att läsa upp barn, äfven i tyska. Svar till »H. 21 år», Iduns exp.

Kondition

för sommaren sökes af elev i Fjellstedtska skolan som har två år kvar till studentexamen. Svar till professor Söderblom, Uppsala.

Undervisningsvan, ung lärarinna

enkel, musikalisk och med god hälsa, önskar till höstterminen plats att undervisa yngre barn. Svar till »Energisk», Växiö p. r.

UNG flicka, som genomgått Kjelbergsska flickskolan, söker plats som guvernant hälsat på landet för sommaren eller längre tid. Svar till »1906», Nordiska Annonnsbyrån, Göteborg.

EXAM. sjuksköterska önskar plats under sommarmånaderna vid badort eller som hjälp och sällskap åt någon sjuk. Svar före den 20 maj till »S. M.», Gumælii Annonnsbyrå, Malmö.

Sjukgymnast

med 12 års praktik önskar anställning inom familj, vid badort eller att medfölja klen person utomlands. Svar till »Fröken W.», Iduns exp.

Massös

önskar plats hälsat å badort. Svar till »S. T.», p. r. Sveden.

KVINNL. sjukgymnast önskar plats under sommaren. Svar tacksamt till »A. D.», Iduns exp.

UNG flicka önskar genast plats i präst- eller herrgårdshushåll för att gå frun tillhanda mot allting fritt första tiden. Svar till »K. M.», Spånga.

MOT fritt vivre önskar en ung bättre flicka komma i ett aktadt hem för att deltaga i det hushägn. Kan undervisa nybegynnare i musik om så önskas. Svar till »17 år», Sjötorp p. r.

BILDAD flicka af god familj, musikalisk, fullt mäktigt engelska och tyska språken, önskar plats på herrgård eller landegendom för att deltaga i alla såväl inom- som utomhus förekommande göromål. Svar till »23 år», Nordiska Annonnsbyrån, Göteborg.

I godt hem önskar flicka som genomgått hushållskurs komma såsom husmoders hjälp. Svar till »Prästdotter E. N.», Iduns exp.

BARNFROKENPLATS önskas (gärna i Uppsala) af enkel, anspråkslös och barnkär ung flicka, kunnig i enkl. sömnad. Utmärkta betyg finnas. Svar till »Jämt lynne», Hvetlanda p. r.

HUSFÖRESTÄNDARINNA, kunnig i allt hvad till ett bättre hems skötande hörer, skicklig i finare och enklare matlagning, sparsam och ordentlig, söker plats nu genast eller senare. Svar emottages tacksamt under »34 år», Iduns exp.

Mot fritt vivre

önskar bildad 19-årig Stockholmsflicka komma i något aktingsvärdt hem på landet som sällskap och hjälp. Svar tacksamt till »Fritt vivre», Iduns exp.

UNG flicka, intresserad, huslig och barnkär, önskar plats att förestå mindre hem där husmoder saknas. Är försedd med goda rek. från matlagningsskolor och föregående platser. Svar till »Plikttrogen 83», Iduns exp. f. v. b.

Bättre flicka

önskar plats i familj som husmoders hjälp. Är kunnig i hushållsgöromål samt sömnad och handarbete. Svar till »Familjemedlem», Iduns exp., Sthlm.

21-ÅRIG flicka af bättre familj och som genomgått Nya Hushållsskolan, önskar att mot fritt vivre och betraktad som medlem af familjen under sommaren å deltaga i större landthushåll, hälsat där ungdom finnes. Svar till »L. 21», Stockholm 1, p. r.

EN bättre flicka önskar mot erläggande af 150 kr. pr år få komma i finare familj, att deltaga i lättare hushållsgöromål. Svar till »Familjemedlem 1 Juni», Iduns exp.

SKICKLIG, erfaren lärarinna, student och utex. från Högre Lärarinneseminarium, önskar till hösten god plats i familj eller skola. Talar tyska. Utmärkta rek. Svar snarast till »Gouvernante», Iduns exp.

BILDAD flicka, ordentlig och rask, kunnig i matl., bakning, sömnad, handarbete söker plats. Svar »Villig hjälprede», Iduns exp. f. v. b.

SOM kammarjungfru eller barnfröken önskar ung, bättre flicka plats, är kunnig i sömnad och handarbeten samt har ett års vana i frisering. Svar emottages tacksamt till »Villig njälpe», Gefle p. r.

Ung, musikalisk flicka

som genomgått 8-klassigt läroverk önskar mot fritt vivre plats i finare familj på egendom eller medfölja familj eller äldre dam till badort. Svar till »19 år», Nerikes Allehandas kontor, Örebro.

UNG, musikalisk flicka af god familj önskar som sällskap och hjälp medfölja familj på resor eller till badort. Svar till »familjemedlem». Affären, Folkungagatan 101.

UNG FLICKA söker plats i familj som skrifbiträde, njälpe och sällskap. Lön efter förtjänst. Svar till »Olga», Frösvidal, Örebro.

BILDAD, duglig flicka söker plats. Kunnig i matlagning, bakning, sömnad. Godt lynne. Svar »Villig—Arbetsam» under adr. S. Gumælii Annonnsbyrå, Sthlm.

BIBLIOTEKSÄGARE! Språkkunnig, ung dam, van vid biblioteksgöromål, önskar komma till någon egendom för att utföra katalogiseringsarbete eller dyl. Referenser finnas. Svar till »Bibliotek» under adress S. Gumælii Annonnsbyrå, Sthlm.

UNG, intelligent dam, som berest Frankrike, Tyskland och Schweiz, samt flytande talar tyska, franska och engelska, är villig såsom sällskap medfölja dam eller familj på resa i utlandet under sommaren. Svar till »E. D.» Sv. Telegrambyråns Annonnsafdeln., Göteborg.

Inackordering

uti godt hem erhåller omkring 6-årig, frisk, välartad gosse eller flicka. Vidare genom bref till »Lisa», Mölnbo p. r.

INACKORDERING mottages i en prästgård i Vestergötland. Vidare meddelande, »Prästfru på landet», Lidköpings postanstalt.

UNDER juli månad önskas treflig inackordering af ung flicka. Svar till »20 år», Örebro Antikv. o. Tidn.-kontor.

I BILDAD familj, helst boende vid saltjöns, önskas sommarinackordering för 2 gossar om 6 och 7 år. Svar med prisuppgift till »Raska pojkar», Iduns exp.

HELINACKORDERING önskas för en 13 års gosse där han får undervisning i vanliga skolämnen, hälsat i lärarefam. Jämnåring önskvärd. Svar med prisuppgift till »Arnold», Iduns exp.

Nya Lärarinneseminarium.

Seminar'et åtnjuter statsanslag, kurserna 1- à 2-åriga. Terminsafgifter 60-100 kr. Privatskolelärarinnekursen utbildar lärarinnor för flickskolor, samskolor och hem. Utan inträdesexamen vinner den inträde som genomgått högre flickskola. Småskolelärarinnekursen. Inträdesfordran: goda folkskolekunskepar. Prospekt och upplysningar på begäran. Ansökningar böra nsändas snart. Adr.: Birger Jarlsgatan 35. A. Detthow, Föreståndarinna.

TILL MODERAT pris emottagas personer som behöfva hvila och luftombyte i inackordering på längre eller kortare tid. Ref. på begäran. Svar till Mina Settergren, sjuksköterska, adr.: Allarp, Skärvald (Skåne).

ANGENÄM inackordering öfver sommaren erbjudes i god musikalisk familj i Värmland. Naturskön trakt vid tillfärlig sjö. Lätta kommunikationer. Tillfälle till ångbåtssturer och utflykter till märkta ställen i Värmland. De bästa ömsesidiga referenser. Svar till »Värmland» under adress: S. Gumælii Annonnsbyrå, Stockholm.

DAMEN, die gründlich Deutsch lernen wollen, finden angenehmen Aufenthalt n. Unterricht bei Frau v. Mengershausen, Hannover. Schiffgraben. Beste ref.

Å Pensionat i Vermland

öppet från 1 juni till 1 september å Kahllytte herrgård, 20 minuters väg från Filipstad, mottagas sommargäster. Naturskönt beläget vid skog, berg och sjö (120 m. ö. h.). Billigt pris. Godt bord. Tillfälle till varma, kalla och medikamentösa bad. Närmare upplysningar samt beställningar af rum genom kamreraren Chr. L. Geijer, Filipstad.

Inackordering.

Flickor från bildade hem, som önska lära sig hushållsgöromål, kunna erhålla inackordering i treflig familj i naturskön och liflig trakt af Småland. Vidare meddelar fru Anna Schmidt, Veramo.

Karlstads slöjd- och Hushållsskola

beläget vid det natursköna Gunnerud Alster st. i närheten af Karlstad. Emottager elever, undervisning gifves i enklare och finare matlagning, bakning, konstväfnad, klädsömnad och alla finare handarbeten, m. m. Teoretiskt och praktiskt utbildade lärarinnor. Prospekt erhålles. Äfven emottages inackorderingar till ett pris af 50 kr. pr månad. Föreståndarinna Maria Arberg, Frida Gustafsson.

I ett godt hem på landet

kunna tvenne flickor under nästa läsår få läsa elementarskolans 4:de klass kurs för att följa med tvenne egna flickor. Undervisning lämnas af fullt kompetent lärarinna, som äfven undervisar i språk och musiklektioner. Pris: 60 kr. pr månad. Önskas närmare upplysningar, lemnas dessa godhetsfullt af kyrkoherde Hedendahl, Dunker. Svar till G. E. V. Dunker, Södermanland.

Pension von Schenck, Marburg i Hessen.

Unga flickor finna jämte grundl. undervisning i språk, musik, målning m. m. ett angenämt hem. Eget hus med stor trädgård. — Reslöslighet i medio af maj. — Prospekt genom Föreståndarinna.

Plats finnes för ung flicka

af god familj, att lära hushåll i bildadt hem, beläget i vacker trakt af Skåne. Kan äfven om så önskas meddelas undervisning i handarbete och konstväfnad. Priset moderat. Svartill »Godt hem», Löfvestad p. r.

Stjernfors Pensionat.

Turist- och hvilohem. På gränsen emot Dalarna, 5 km. fr. Kopparbergs st.; 200 m. öf. h. i vackraste bergslagstrakt v. skog och sjö. Emott. fr. 15 juni på längre o. kortare tid fam. o. ensk. Enkla o. förstkl. rum. Elektr. ljus, varma och kalla bad, all slags sport m. m. Prospekt o. närm. uppl. till 1 juni. Fru Wuttke, Upsala. Riks 1176.

KONFIRMATIONSKURS anordnas under juni månad i prästgård vid Angermanälven. Godt hem och god omvårdnad. Referent: Rektor H. Jacobsson, Hernösand. Svar före 20 maj. Pastor John Vestin, adr.: Kramfors.

Konfirmationsundervisning

för kvinnliga konfirmander kan jämte inack. erhållas i prästgård på landet i Västmanland under inst. juni, juli och aug. mån. Bref adresseras: Konfirmationsundervisning, Västmanlands Allehandas kontor, Västerås.

EAU DE QUININE
ED. PINAUD 10, PLACE VENDÔME
 PARIS
 OÖFVERTRÄFFADT HÄRVATTEN

Hur användes
LEBIG'S
 KÖTTEXTRAKT?

¼-½ tesked häraf upplöses i kokhett vatten, då en kraftig, fett- och limfri buljong genast erhålles. Tillsett salt, något soppfett, potatis eller bröd, så blir smaken densamma som vanlig kötsoppa har. Buljongens färg bör vara mörkgrul ej brun.

Drygare och mer ekonomiskt än kapslar och s. k. "flytande buljong".

Försäljes genom alla speceri- & delikatesshandlande.

Hvad är "Tomte-Kräm"?

NYTT!

Då Ni skall skura och blanka Eder koppar o. mässing så använd Fulmenolpulver. Blankar fort och väl. Pris 25 öre pr burk.

Holst & Co Tekn. Fabr., Stockholm.

Gör ett försök.

Ni ångrar Eder icke.

"Tomte-Kräm".

Det bästa hvetemjålet

MALMÖ BEST PATENT
 Malmö Stora Walsqvam

Hvad är "Tomte-Kräm"?

Tidaholms Fantasimöbler

rikhalt. urval i fornn. stil. Fullst. rums- möblemang utföras i alla olika variationer efter order. Mod. mönster. Begär prisuppgifter från Tidaholms Bruks Aktiefölag, Tidaholm. Försäljningsmagasin, Beridarebang. 27, Birger Jarlsg. 1, Stockholm.

"Tomte-Kräm".

För vårplanteringen.

Finaste ROSOR, såsom La France, Carol. Testout, Fisher & Holmes, Kaiserin A. Victoria. Jules Grolex, Victor Verdier, Baron Boustetten m. fl. i friska och starka lågförädlade exemplar 10 st. 5 kr. 25 st. 14 kr. Nyhet Fru Carl Druschki, snöhvitt, extra stark pr st. 1 kr. Stamosor samma sorter 250 pr st., 10 st. 20 kr. försändes mot efterkräf.

J. L. Ström, Norrtelje.

Klädlinor!

Handgjorda af mångtrådigt, vattentvinnadt bomullsgarn! Smeta ej! Sno sig ej! Hållbara! 50 mtrs kr. 250, 25 mtrs kr. 150 fraktfritt från Bröderna Sjöström, Jemshögsby.

ILLUSTRERAD TIDNING

IDUN

FÖR KVINNAN OCH HEMMET

N:R 19 (1010)

TORSDAGEN DEN 10 MAJ 1906

19:DE ÅRG.

PRENUMERATIONSPRIS PR ÅR:
IDUN, VANLIGA UPPLAGAN KR. 6:50
IDUN, PRAKTUPPLAGAN..... > 8:—
IDUN, BIBELUPPLAGAN..... > 11:50
IDUNS MODETIDNING..... > 2:—
LÖSNUMMERPRIS: 12 ÖRE.

UTGIFNINGSTID:
HVARJE TORSDAG.
ANNONSPRIS:
25 ÖRE PR MM. FÖRE,
20 ÖRE EFTER TEXTEN.
FÖR UTL. ANNONSER 40 ÖRE.

HUFVUDREDAKTÖR o. UTGIFVARE:
FRITHIOF HELLBERG.
MOTTAGN.-T. KL. 2-3. ALLM. 402, RIKS 86 60.
BITRÄDANDE REDAKTÖRER:
J. NORDLING o. E. HÖGMAN.

BYRÅ:
51 DROTTNINGGATAN 51.
REDAKTIONEN KL. 10-4.
EXPEDITIONEN KL. 9-5.
ANNONSKONTORET 9-5.
ALLM. TEL. 61 47. RIKS 16 46.

ALLA SKRIFVELSER I REDAKTIONSANGELÄGENHETER BÖRA SÄNDAS TILL IDUNS REDAKTION, EJ TILL NÅGON RED.-MEDLEM PERSONLIGEN. REDAKTIONSTELEFONER: ALLM. 98 03, RIKS- 16 46.

SMÅK
SOLIDITET
PRISBILLIGHET
LEVERANSKRAFTIGHET

Bodafors

MODERNA MÖBLER
SVERIGES STÖRSTA MÖBELFABRIK
Sandsjö

Barnängens Vademecum.

OBS! Bland alla munvatten på hygieniska utställningen i Grand Palais, Paris 1902, var Vademecum det enda, som erhöill högsta pris, Guldmedalj, i sin egenskap af "antiseptiskt munvatten".

Barnängens Tekniska Fabrik,
H. M. Konungens Hofleverantör.

Hvad är "Tomte-Krämm"?

"Tomte-Krämm".

H. G. Grons & Son,
Göteborg, Korsgatan 12,
rekommendera såsom särdeles goda kvaliteter:
Konjak å 2,50 pr liter.
Whisky
Portvin
Madeira
Häraf kunna erhållas: proflador om minst 18 literbuteljer — sortiment enligt köparens önskan — 40 kr. pr låda, netto, fritt hvarje järnvägs- och ångbåtsstation.
Förskottslikvid torde åtfölja beställningen — enklast i postanvisning.

Hvad är "Tomte-Krämm"?

Linnetvätt. Kemisk Tvätt.
Skönfärgning. Fläckuttagnig.
A.-B. Inedals Tvättinrättning & Färgeri,
Inedal, Stockholm.
Allm. Tel. 62 19. Rikstel. 22 59.

"Tomte-Krämm".

Lektioner i Linnesömnad.
Kortare kurs för elever som önska sy bomullsklädnigar, blusar och barnbomullskläder.
Praktisk metod, utan träckling.
Karin Egnér. Eva Egnér.
Styrmansg. 21, 2 tr. Rikst. 35 30. Allm tel. 210 04.

Prenumerera på Barngarderoben.

FÖRNÄMSTA MARGARIN

Arboga Margarinfabriks
högsta märke.

KÖTTEXTRAKT

Prisbelönt
i Helsingborg 1903.

BONIT

Prisbelönt
i Helsingborg 1903.

i flytande och fast form samt i kapslar rekommenderas.

Friherrinnan I. Zethelius skriver om köttextrakter i Tidskrift för hemmet: Undertecknad kan naturligtvis ej afgöra, hvilket eller hvilka af de olika fabrikaten ifråga som är det mest närande, utan endast döma efter extraktets smak och dess lämplighet vid matlagning. Utgående från dessa sidor vill jag därför härmed redogöra för det omdöme, jag efter mångfaldiga försök kommit till, särskildt med afseende på Bonit. Detta köttextrakt tillhandahålls såväl i flytande som fast form och kapslar, men det är särskildt det flytande, hvilket jag finner vara förtjänt af spridning. Utan minsta tillsats af vanlig buljong kan man nämligen däraf tillaga delikata redda soppor och puréer, hvilket icke minst för husmödrar på landet kan vara till stor nytta, då man ej alltid, i synnerhet sommartiden, kan hafva buljong kokad. Boniten kan äfven med fördel användas att gifva smak och färg åt enklare buljong, såser, köttgeléer m. m., men bör ej användas ensamsom klar buljong.
BONIT säljes i alla väl sorterade Speceri-, Viktualie- och Matvaruaffärer.

I alla boklädor och hos alla Iduns kommissionärer pris 50 öre

IDUNS VÅRKATALOG.

Rikhaltigt innehåll. Smakfulla moder.

Expedieras äfven direkt från Iduns expedition till alla platser där återförsäljare icke finnes, om 50 öre insändes i postanvisning. Pappersmönster till alla i katalogen förek. modeller erhållas till billigt pris från Iduns Mönsterafdelning, Stockholm.

DEN FRISKASTE och Angenämaste är

F. Paulis

ELECTA

Eau de Cologne

Ser ut
så här

Obs! Franska snörisssömmet i Stockholm är flyttadt till Norrmalmstorg nr 1, en trappa upp i rymlig och väl belägen lokal. Begär prospekt.

Ålsbäck

rekreationsort vid Gullmaren, 1 mil från Lysekil, erbjuder sommargäster en angenäm tillflyktsort under sommar-månaderna. Värma och kalla bad. Fiske och segling. Lawn tennis. Stor, vacker park. Närmare genom Olga Dahl. Adr.: Pensionat Dahl-Kindlund, Kungsträdgårdsgatan 18, Stockholm.

Snöhvitt tvätt utan borstning eller gnidning. Stortvätt kan undngöras på en förmiddag med Castoria-träl. Garanteras absolut fri från skadliga ämnen. Bruksanvisning erhålles gratis och franco från Kölnieragret, 24 Smålandsgatan, Sthlm.

Lämpligt verksamhetsfält
för unga flickor.

I Kindergartnen, 25 Kommandörsgat., Stockholm till 1:o ledarinnor för enskilda och folkbarntvättstugor, 2:o lärarinnor för mindre barn i hem och skolor. Kursen ettårig. Ansökningar åtföljda af skol- och läkarbetyg insändas före 1:a juni till undertecknade.

Signe Åkermark. Anna Eklund.
Vill Ni lära en konst
att lätt förtjäna pengar? Begär proffer från John Fröberg, Finspong, och blif agent!!

Köp Schweizer-Siden!

Begär prof på våra nyheter för våren och sommaren till klädningar och blusar: Habutai, Pompador, Chiné, Rayé, Voile, Shantung, St. Galler Stickerei, Mousseline 120 cm. bred, från 95 öre metern, i svart, hvitt, enfärgadt och kulört. Vi sälja endast garanteradt solida sidentyger direkt till privatpersoner, porto- och tullfritt till bostaden.

Schweizer & Co., Luzern S 3 (Schweiz),
Sidentygs-Export. — Kungl. Hoflev.

Mot hosta,

försäkrad af förkylning, halskatarr m. m., användes Fil. Dr P. Håkansson's Salubrin fördelaktigast till inandning medelst inandningsapparater enligt särskild beskrifning Partilager hos

Geijer & Co.,
Stockholm.

TIDSFÖRDRIF

LOGOGRYF.

Lik sagans jätte kämpar jag
Mot stormens andar natt och dag
Och under tiden krossar
Och frässar jag uppå den skörd,
Som stundom skadad och förstörd
Af frosten, blifver till mig förd,
Af bygdens män och gossar.
Visst är jag skröplig nu och grå,
Och orkar snart ej längre gå;
Men ännu kan jag dock förmå
Att skilja korn från agnar,
Och tills mitt timglas runnit ut
Jag hela orten gagnar.

Ibland de gömda tankeborn,
Som hittas i mitt utsiktstorn,
Finns svar på skilda frågor:
Hvad gjorde barnet, som blef trött? —
Haft — hvad? — samt fått där det sig
stött? —

Hvad närde spisens lågor?
Hvad syntes efter purpurskyn?
Och hur var vägen genom byn?

Ett löfte; — och ett allmaktstord,
Som frambragt himmel, haf och jord;
Två namn ur Moseboken.
En disa, — och en farlig mö,
Som dväljes blott i sagans sjö;
Hvad kallas stundom token?
Hvad man förlorat, eller vann;
Och hvad man efter stormen fann.

Ett kärll, som fylls med stort besvär,
Men understundom nyttigt är —
Ett fall historien visar.
Hur fyra namn ihop vi få;
Och titeln på en bok också,
Hvars diktare man prisar,
Men han är — hvad? — att få beröm.
Hvad finnes sällan i en dröm?

Hur kallas boken, som man har
Från sanskrit-språket ännu kvar?
Hvad skrives ofta täta?
De djur, som under snö och frost,
Få krafsa fram en mager kost;
Sjöfåglar, som vi äta;

Och så en flod, som bred och klar,
I Östersjön sitt utlopp har.

Hvar kom hon från, den djärfva mön,
Som för sin bragd fått segerns lön
I en historisk sägen?
Hur Dina är och finner bäst,
Då hon har följt sin kära gäst,
Kanhända halfva vägen.
Hvad gör hon troget i sitt kall?
Och brukar boningsrum och stall?

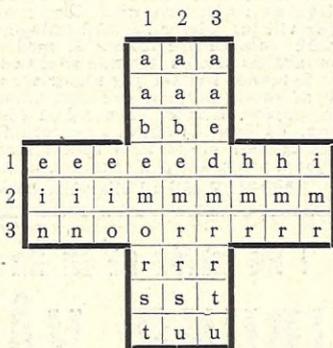
Hur Reinhold fram till gården kom,
Och hvad han är till alla, som
Han hjälper uti nöden;
Hvad kunna de hans vänskap då?
Hvad den kallas, som man tror gå,
Igen långt efter döden?
Hvad blifver kämpen, som med mod
För fosterlandet göt sitt blod?

En gudaätt från hedentid;
Hvad som har stört så många frid;
Hos hvem man husum finner;
Hvad den kan hopa öfver sig,
Som rusar fram på brottets stig,
Om han sig — hvad? — ej hinner;
Hvad blifva vi, tyvärr, så lätt,
Vid hvarje liten oförrätt?

Ett trädslag; — och en vemodstom,
Som genom skogarna och mon,
Från vallhjonsluren klingar;
Hvad säger mjölnaren han har,
När vinden genom rymden far,
Och svänger kvarnens vingar?
Ett odjur, hvilkens makt tog slut;
Och hvad man bör om egen knut.

H—r C.

KORSGÅTA.

Bokstäfverna ordnas så, att orden i de hvarandra motsvarande väg- och lodräta raderna blifva lika. 1) Spåman. 2) Musikinstrument. 3) Stad i Serbien.

Mor.

CHARAD.

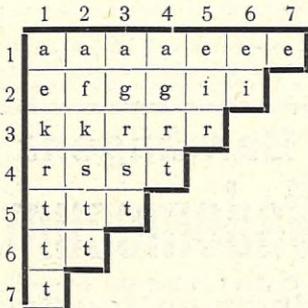
Att göra mitt första hör hvar och en till,
Och den, som är redbar så gärna det vill.

Mitt andra kan kungen ju ofta sig kalla,
När han i sitt rike vill bjuda, befalla.
I mitt tredje med l så upplyst och grann,
Man tar sig en sväng när hälst man det kan.

På mitt hela hvila kyrka och stat,
Det dämpar vrede, och kufvar hat,
På det kan man bygga, det trygga sig vid,
Såväl uti fredlig som orolig tid.

Eline.

TREKANT.

Bokstäfverna ordnas till samma ord i de hvarandra motsvarande lod- och vågräta raderna: 1) fartyg, 2) på kontoret, 3) sedolärande, 4) ombord, 5) i skrifportöljen, 6) på kvällsbordet, 7) konsonant.

Birgit.

BOOKSTAFSGÅTA.

Räf. Kalf. Oxe. Hund. Hare. Säl. Gris. Katt.
Sedan en bokstaf tagits från hvar och ett af ofvanstående åtta djurnamn, bildas af dessa bokstäfver benämningen på ett nionde djur.

Lasse.

SIFFERGÅTA.

1	1	2	3	4	5	19	7
2	8	9	3	10	9	11	12
3	11	13	3	1	10	9	3
4	2	10	10	14	12	3	15
5	10	6	11	8	17	11	9
6	10	12	3	4	10	13	11
7	4	17	1	3	17	18	18
8	3	2	18	18	1	4	6
9	12	3	16	12	15	9	11
10	7	17	1	10	14	17	15

Ofvanstående siffror utbytas mot bokstäfver och är rätta lösningen funnen, bilda begynnelse- och slutbokstäfverna hvar för sig namn på artiklar, som en sömmerska ej gärna kan undvara.

Orden äro: 1) Fångstredskap, 2) om skeppsbord, 3) forminne, 4) förnäm afkomling, 5) mindre jordbrukare, 6) vätska, 7) landegendom vid Uddevalla, 8) fotbeklädnad, 9) hvad biskopen gör nybyggda kapellet, 10) en särskild tid på året.

E. O. N.

REBUS.

TVÅ STÄDER.

Onega. Fars. Stark. Gula Lyra. Kyss. Hök. Sal. Smida. Bann.

Drag en bokstaf från hvar och ett af ofvanstående 10 ord och ersätt den med en annan sådan, så att lika många nya ord därigenom bildas. Är den rätta lösningen funnen, skola de borttagna bokstäfverna gifva namnet på en svensk stad och ersättningsbokstäfverna namnet på en annan dylik.

Ada.

Finska.

KONSONANTFÖRÄNDRINGSGÅTA.

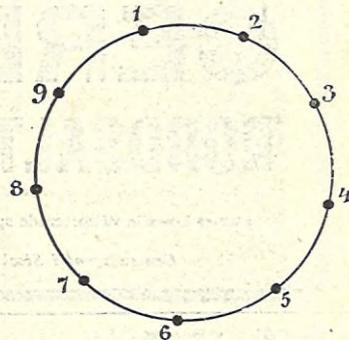
Med l är kojan, där den arme lever sitt lif i brist.
Med m hvad många fula döttrars moder sig önskar visst.
Med r, hvad näring ger åt många tusen af folk och få.
Med s, ett verktyg, som kan sönderdela, så kött som trä.
Med t, hvad man kan draga ut på längden, samt hänga på.
Med v, hvaraf så många millioner på hafvet gå.

Ulla.

ARITMOREM.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 blomma.
5 8 buske.
11 14 13 14 6 för sängen.
1 3 11 14 del af skon.
8 9 10 svårt att få på en begäran.
9 11 12 8 flicknamn.
14 12 6 14 flicknamn.
1 6 9 4 14 äro kinesens ögon.

CIRKELGÅTA.

Siffrorna utbytas mot bokstäfver, hvarvid här betecknade ord erhållas: 1, 2, 3 = djur, 2, 3, 4 = gud, 3, 4, 5 = skötsel, 5, 6, 7 = fisk, 5, 6, 7, 8 = husgeråd, 8, 9 = dryck, 8, 9, 1 = namn, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 = möjligtvis något af våra förfäders porträtt.

Fornforskare.

**Messaline-
Radium-
Louisine-
Taft-
Randigt
Rutigt**

Siden

i alla
prislägen;
franko och
tullfritt
till hemmet.

Profter omgående.

Sidenfabrik. HENNEBERG, ZÜRICH (K. o. K. Hoflev.)

Försäljes öfverallt.

Torde ej förväxlas med de otaliga Farinafabrikaten.
Generalagent; EMIL BOSTRÖM, Sundbyberg.

Extra 1:ma Bananer

levereras nu per omgående till följande priser:
Canary Bananer à 70 öre pr kg.
Jamaica Bananer à 50
fritt banvagn eller ångare Göteborg.
Obs! Sedan våra lager och lokaler ansenligt ökats, äro vi nu i tillfälle alltid verkställa expeditioner af frakt genast efter ordrens mottagande.
Ban-aktiebolaget,
Göteborg. Telefon 7600.

Hvad är "Tomte-Krämm"?

Bäst och billigast är att alltid använda
A.-B. LINGONS,
Göteborg,
SYLT & SAFT.
Finnes i hvarje specerläffär.

"Tomte-Krämm".

Patent. Hafregryn.

Ät hvarje frukost GYLLENHAMMARS pat. Hafregryn och Hafremjöl — ni grundlägger hälsan. Gyllenhammars Barnkraftmjöl återställer barnens mage och håller den frisk.

Hvad är "Tomte-Krämm"?

Hvarför använda Såpa och dåliga tvättvälar, som fördärfva både händer och tvätt? Använd SUNLIGHT TVÅL, den skadar ej de finaste tyger eller arbeten, samt angriper ej heller den ömtåligaste hud. Följ bruksanvisningen!

SUNLIGHT Tvål

Prenumerera på Idun

100 eleganta Pingsbrefkort erhållas franko, om kr. 1.30 jämte 30 öre t. porto insändes till John Fröberg, Finspong.
"Tomte-Krämm".

LÖSNINGAR

TILL TIDSFÖRDRIFVET I N:R 18.
PALINDROM-CHARADEN:
 Ar-tal—lat-rå.
SIFFERARITMOGRYFEN: Torped-kryssare: Tyr, Oxe, Rom, Pan, eka, dur, kub, Ran, yxa, sik, sax, alf, Rut, Eva.
GEOGRAFISKA UPPGIFTEN: Horsens—Danmark: Halmstad, Odessa, Rügen, Stockholm, Estremadura, Neocar, Saransk.
LÄNGKATAN: Ekorren: ek-eko-ko-or-re-ren.
TABULA MAGICAN:
 4 6 9 3 7
 9 6 1 8 5
 5 4 7 7 6
 8 4 8 5 4
 3 9 4 6 7
DUBBLA ORDSPRÅKSGATAN: Leks ej med elden — Sund man, rik man: 1) Lars, 2) Esau, 3) Köln, 4)

etyd, 5) jolm, 6) Mora, 7) Elin, 8) dörr, 9) Elsi, 10) lack, 11) damm, 12) Elma, 13) namn.
CHARADEN: Ung-hin-kar.

LÄKARERÅD

Villråd dig. 1) Nej, sannolikt tvärtom. 2) Omöjligt att besvara, och för öfrigt utan betydelse.
 Förlofvade. 1) Som ni torde inse kunna dylika saker icke afhandlas i en tidnings spalter. 2) Möjligen, men kan ju lika väl vara symptom af allmän svaghet. 3) Nej, men hvarför hemlighålla det? Ni kan ju i så fall ej få råd i rätt riktning.
 Obetänksam. Fordrar undersökning.
 Middle-aged. Råd kan och bör naturligtvis givas först sedan det blivit klart, hvad som felas er, och för att utröna detta fordras, utom undersökning i öfrigt, framför allt undersökning af urinen.
 Ängslig. Se svar till Middle-aged här ovan.
 Fru Eva. 1) En läkare har ej rättighet att tillråda något dylikt, annat än i särskilda, farliga fall. 2) Se svar till Asvh i n:r 3.
 John. 1) Hvar på skulle den eljes bero? Någon inre orsak måste ju förefinnas, och behandlingen går just ut på att 2) aflägsna denna. Yttre medel hjälpa ej.
 Alcará. 1) Svart (mörk) färgning. 2) Ja, åtminstone på längden. 3) Hombug. 4) Vi känna ej, om de äro »äkta» eller icke, men verkan blir nog lika stor, eller rättare lika liten, i båda fallen.
 Ung fru. Någon bot finnes nog icke, men ni bör dock sköta det enligt föreskrifterna för Brita 1) i n:r 5. 45-åring. 1) Tillfällig lindring kan erhållas genom salvor med anestesin eller cocain; erhållas blott på läkares recept. 2) Kalla. 3) Operation är det enda verkligt verksamma medlet.
 Nordisk flicka. 1) Sannolikt overksam. 2) Se svar till La Mere 1) i n:r 8.
 34-årig fru. Se svar till La Mere 1) i n:r 8.
 M. Se svar till Asvh i n:r 3.
 Bekymrad dalkarl. 1) Sannolikt nervöst. 2) Behandling af själva

orsaken; jämför svaret till Tröstlös i n:r 3. 3) Pudring flere gånger dagligen med talk, försatt med 1% carbolsyra och 10% zinkoxid.
 Dr — d.

BREFLÅDA

REDAKTIONENS BREFLÅDA:
 Geve Adreg. — Spess. — Malinot. — Tre ting äro vissa: att ingen af er är poetissa!
 Maude. Den lilla uppsatsens tendens kan ju ej annat än gillas, men såväl utrymmes- som diskretionskäll ställa sig hindrande i vägen för att nu upptaga frågan i Iduns spalter.
 R. H. Sedan ni nu med en verklig sublim öppenjärtighet själf afslöjat edert lilla bondförsök att lura på oss en i annan tidning redan publicerad uppsats och därmed till full evidens ådagalagt, huru edra åsikter om den litterära eganderätten äro lika — obesvärade, som dem ni för öfrigt drifver i edert skriferi, ha vi naturligtvis dubbelt skäl att gratulera oss till vår sunda instinkt, som

AKTIEBOLAGET STOCKHOLMS DISKONTOBANKS

NOTARIATAFDELNING, Regeringsgatan 8, upprättar **testamenten m. m.**, verkställer **bouppteckningar m. m.**, förättar **arfskiften m. m.**
 genast varnade oss för att gå i snaran och som originalartikel meddelade den insända afskriften.
 EXPEDITIONENS BREFLÅDA:
 »Midsommara. 2:80 pr gång. Likvid i postanvisning.
 »Ugliga, Falköping. 1:60 pr gång. Rest. torde insändas.

Sundsvalls Enskilda Bank
 22 Fredsgatan 22.
 Sparkasseränta — 4 proc.
Uthyr Kassafack,
 årshyra från 15 kr.

Hvad är "Tomte-Krämm"?
Högstedt & C:o
 32 REGERINGSGATAN 32 STOCKHOLM.
 Specialitet: **Bordeaux & Bourgogne-viner**
 Billiga priser.

"Tomte-Krämm".
Kurs i Klädsömnad.
Lotten Dahlström.
 Storkyrkobrodden 6, Allm. Tel. Storkyrkan 206.
 Ref.: Fröken Hulda Lundin samt Fredrika Bremer Förlaget.
 Prospekt på begäran.

Hvad är "Tomte-Krämm"?
Föräldrar.
 Klenta barn erbjudas från 1 maj verkligt godt hem i stilla syskonfamilj. Kärleksfull, sedlig omvårdnad, omedelbar närhet af sjö och barrskog, riklig tillgång på frisk, god mjölk. Reflekterande torde vända sig till sjuksköterskorna fröken Agda Anderson, Föreningsgatan 12, Göteborg och fröken Ann-Sofie Carlmark Fred. Bremer-Förl., Stockholm.

"Tomte-Krämm".
Sommarbostad.
 En treflig lägenhet å tre rum, glasveranda och kök, finnes att hyra på Ulfväsend nära Ljungskile.
 Vidare meddelas i
Uddevalla Prästgård.

Hvad är "Tomte-Krämm"?
Fjärde häftet af "Moster Emmas" väfbock.
 Nya moderna och lättväfda mönster till mattor, gardiner, möbiltyger m. m. erhålles mot postförskott från Fru Emma Andersson, Kneippbadet.

"Tomte-Krämm".
HOTELL PRIMAVERA,
 Via Veneto, Rom.
 Innehafvare: Castelli & Atzel.
 1:sta kl. Familjehotell, beläget mitt emot Drottning Magueritas Residens och Svenska Ambassad-hotellet
 OBS! Svenska tidningar.

Hvad är "Tomte-Krämm"?
ianinos oc Flygelmekaniker
 nklädas och blifva som nya hos Wilh. nskedog, Instrummentmakare vid Kgl. iskaliska Akademien.
 Allm. Tel. 217 67, Österm. 21 63.
 "Tomte-Krämm".

Prenumerera på Idun!

Ny, intressant författare.
 På Fr Skogtunds förlag har nyss utkommit:
Naturbarn
 af **Antonio Beltramelli.**
 Bem. öfvers. från italienskan af **Astrid Ahnfelt**
 Pris 2:75.
 »Sällan har en bok förmått rycka mig med sig som denna; här möter jag ungdom, poesi, kraft och en verklig personlighet. Beltramelli är en författare med Guds nåde —».
 (Matilde Serao i Il Giorno.)
 — — Ett arbete af renaste poesi är denna förtrollande bok. Beltramelli har med ett slag blifvit en af våra största moderna författare —».
 (La Tribune).

Hvad är "Tomte-Krämm"?
NYHET! NYHET!
 I alla boklädor:
HENRIK BERG:
"Hygieniska Ströftåg".
 Valda stycken ur hygien och enskild hälsovård.
 Innehåll:
 Vattenbehandling. — Tuberkulosfrågan. — Hygienisk mode-revy. — Själslivets hygien. — Sömn, sömmedel o hypnotism. — Renlighetens problem. — Vår viktigaste hygieniska reform. — Könsproblemet. — Rörelse är lif. — Magen regerar världen.
 Pris Kr. 3 —.
HÄLSOVÄNNENS FÖRLAGS-A.-B.

"Tomte-Krämm".
 Snöhvita ka o. rena järn- och erhållas genom an- af HOLST Kraftskur- pulver **GUBBEN**
 Pris 10 öre.

Hvad är "Tomte-Krämm"?
Göteborgs Privata Förlösningshem
 å villa Hanneborg förestås af följande barnmorskor: Anna Berg, Götabergsgatan 20. Tel. 22 16. Anna Nordal, Ella Källander, Bellmansgatan 15. Tel. 37 70. Emma Peterzén, Husargatan 2. Tel. 37 48.
 Prospekt på begäran. Prima referenser.
 "Tomte-Krämm".

SVENSKA KURORTFÖRENINGEN

Bie Vattenkuranstalt. Kneippbad. Skogsluft. Enkel och sträng lefnadsordning. Läkare: **Astley Levin**, Sthlm.
Borgholm Bad- o. rekreationsort med sydlandskt klimat. Utmärkta hafsbad. Tidsenlig utrustning. Billiga kommunikationer. Läkare: **Joh. A. Andersson**, Sthlm.
Båstad Hafsbad o. kurort. Friskt läge, härligt klimat, bland de mildaste i Sverige. Natursköna omgifningar. Läkare: **Christer Nilsson**.
Dalarö Hafsbad. Vålk. kur- o. rekreationsort. Natursköna läge; hälsosamt klimat. Gytte-, tallbarrs-, kolsyrebad etc. Kallvattenkur; sjukgymnastik, elektricitet, hypnot. beh. Läkare: **A. Hiller**, Sthlm.
Djursåtra Brunn. Lugnt och stilla. Högt o. fritt läge. Järnkällor. Alla vanliga badformer. Omsorgsfull massagebehandling. Billigt. Läkare: t. f. prof. **M. Ramström**, Uppsala.
Eda Skogssanatorium o. järnkälla i en af Vermlands skönaste trakter. 8 km. fr. norska gränsen. Vidsträckt skogar. Vanliga badformer, spec. gyttebad. Postadr.: **Charlottenberg**. Läkare: **G. Grill**, Avesta.
Fiskebäckskil Hafskuranst., 5 km. söder om Lysekil. Billiga lefnadsomkostnader. Läkare: **I. Söderholm**, Fiskebäckskil.
Grennafors Brunn o. bad å småländska höglandet vid stambanan. Idyllisk natur, barrskog, sjö. Bostäder i brunns-parken. Berömd järnkälla. Adr.: **Moheda**. Läkare: **A. Hygerth**, Sthlm.
Helsjön Gyttebad o. kuranstalt. Alla brukl. badformer, spec. gytte-massagebad. 1:a kl. restauration. Naturskön barrskogstrakt: Ren o. hög luft. Postadr.: **Horred**. Läkare: **Emil G. Aspelin**, Sthlm.
Hjo Vattenkuranstalt. Öppen juni — aug. Sundaste läge i den förtjusande Guldkroken vid Vettern. Tidsenligt badhus. Komfortabla bostäder. Läkare: Professor **V. Hultkrantz**, Uppsala.
Kneippbaden Sommar- och vinterkurort. Alla kalla och varma badformer. Kneippsk kallvattenkur. Luft- och solbad. Läkare: **Johan O. A. Bergqvist**, Kneippbaden.
Lannaskede Hälso-brunn och badanstalt. Härligt läge i skogrik trakt i Småland. Järnkälla. Alla brukliga badformer. Kneippbad. Läkare: **O. Sundell**, Hvetlanda.
Loka, vid Bergslagens järnväg. Säsing 8 juni—6 aug. Naturskönt läge i högtliggande skogs-trakt. Berömda gyttebad jämte alla vanliga badformer. Läkare: **I. Hedenius**, Sthlm.
Lundsbrunn Hälso-brunn o. badanst. Högt

och torrt läge i naturskön trakt nära Kinnekulle. Vidsträckt parker. Berömd järnkälla. Billigt. Läkare: **E. Pontén**, Göteborg.
Lyckorna Hafsbad- och klimatisk kurort i härlig natur å vestkusten, kransad af yppiga, skogsklädda höjder. Läkare: **M. Blumenthal**, Sthlm.
Lysekil Klimatisk kur- o. rekreationsort. Utmärkta gytte-, kreuznacher-, half- och hafsbad, sjukgymnastik, massage. Tidsenliga anläggningar, billiga priser. Läkare: Professor **A. Wide**, Sthlm.
Marstrand ("Nordens Madeira"). Hafskuranstalt med utmärkta bad, spec. gyttebad, goda kommunikationer, billiga lefnadsomkostnader. Läkare: **J. Bau-man**, Marstrand.
Medevi Sveriges äldsta kuranstalt med äkta gammal-svensk stämning och trefnad. Berömda järnkällor med radioaktiv utstrålning. Säsing 6 juni—18 aug. Läkare: **G. A. Alvin**, Medevi.
Mörsil Sanatorium för bröst-sjuka, Jämtland. Öppet året om. Ren, stärkande fjällluft. Lätta kommunikationer. Första klass bord. Tidsenligt badhus. Elektr. belysn. Läkare: **T. Horney**, Mörsil.
Mösseberg Vattenkur. o. sanatorium, 1,100 fot ö. h. Nauheimerbad med flyt. kolsyra, elektr. ljusbad. Säsing: 26 maj—25 sept. Postadr.: **Falköping—Ranten**. Läkare: **Fr. Odenius**, Sthlm.
Nybro Brunn- o. badanstalt. Alla brukliga badformer. Starka järnkällor. Hälsosamt klimat. Härlig barrskog. Goda kommunikationer (29 km. från Kalmar). Billigt. Läkare: **H. Wallgren**, Sthlm.
Porla Brunn. Berömda, kraftiga järnvatten. Fullst. badanstalt. I termin: 1 juni—1 juli; II termin: 5 juli—2 aug. Postadr.: **Porla**. Läkare: **Lifmedicus E. O. Lidin**, Sthlm.
Ragunda Vattenkuranstalt och hälsokälla i östra Jämtland. Vackert läge vid den härliga Hammarsforsen, mildt klimat. Postadr.: **Hammarstrand**. Läkare: **G. Holmgren**, Sthlm.
Ramlösa välkända brunner och bad. Järnkälla; Neuenahr-liknande alk. källa. Dietisk beh. af socker-, gikt- och njursjuka. Afmageringskurer. Överläkare: **E. Lander-gren**, Sthlm.
Ronneby Brunn. Starkaste järnkällor; massage-, ljus-, hafsbad m. m.; kallvattenkur, diet. beh. af sockersjuka, gikt, fettsot. Läkare: **J. Sjöqvist**, Sthlm. Ensk. praktisera prof Lindfors, Petré, Elfstrand.
Ryd Sanatorium och kneippkuranstalt. Naturskönt läge. Barrskog och insjöar. Lugnt o. stilla. Läkare: **H. V. Kindblom**, Ryd.
Saltsjöbaden invid Stockh. Öppet hela året. Fullständigt & modernt; egen pensio-

natsafdeln.; diet. bord för sockersjuka o. dyl. Allt under samma tak. Läkare: **Emil Zander**.
Storlien Högfjällssanatorium o. turisthotell i Jämtland. Härligt läge 2,000 fot öfver hafvet. Ej lungotspatienter. Läkare: **E. J. Almqvist**, Mörsil.
Strömstad Hafskuranstalt. Skyddadt läge. Mildt hafsklimat. Berömda gyttebad. Järnkälla. Säsing 1 juni—15 sept. Läkare: **A. Berghe**, Sthlm.
Styrsö Hafsbad i Göteborgs skär-gård. Mildt och jämnt klimat. 45 minuters inomskärsresa från Göteborg med bolagets ångare Styrsö I & Styrsö II. Läkare: **P. Silf-verskiöld**, Göteborg.
Särö Hafsbad och kurort. Rik vegetation, vidsträckt och härliga promenader med utsiktsplatåer. Öppen året om. Tågförbindelse med Göteborg 18 ggr dagligen. Läkare: **L. Wolff**, Göteborg.
Sätra Brunn. 1 1/2 mil från Sala. Stillhet, enkelhet. Barrskog. Gyttebad, gymnastik, massage; 6 underläkare; kvinnlig sjukgymnast. Öppen 11 juni—11 aug. Läkare: **R. Friberger**, Uppsala.
Söderköping Brunn och bad. Fullst. brunns- & badkur. Sjukgymnastik o. massage. Enkelt lefnadsätt. Tidsenliga bostäder. Läkare: **Sven Wallgren**, Sthlm.
Södertelje Nybyggdt badhus o. societetshus. Sol- och luftbad. Hafsbad. Läkare: **A. Afzelius**, Sthlm. För massage och gymnastik: dr **N. Wennström**, Sthlm.
Tranås Vattenkuranstalt, öppen året om. Alla varma och kalla bad. Fullständig kneippbehandling. Mild och ren luft. Naturskönt läge, vidsträckt barrskog. Billiga priser. Läkare: **H. Tham**, Tranås.
Trosa Bad- och sommarvistelseort. Naturskönt läge. Ren och stärkande luft. Utmärkta varm- och saltsjöbad. Läkare: **G. Kjellman**, Trosa.
Ulricehamn Sanatorium och vattenkuranstalt. Öppet året om. Härligt vidsträckt skogsområde. 1,135 fot öfver hafvet. Läkare: **M. Matell**, Göteborg.
Varberg Hafsbad och gyttebadanstalt. Bästa hafsbad, spec. gyttebad. Billiga afgifter och lefnadsomkostnader. Läkare: **Lifmedicus Emil Jacobson**, Sthlm.
Visby Vattenkuranstalt och klimatisk kurort. Mildt klimat långt ut på hösten. "Ruinernas och rosornas stad". Läkare: **Karl Kallen-berg**, Sthlm.
Öregrund Hafsbadanstalt. Härligt, friskt läge. Goda och billiga lefnadsförhållanden. Lirliga ångbåtskommunikationer. Gytte- & Nauheimerbad. Läkare: **Hj. Wallén**, Öregrund.

Medicinska förfrågningar besvaras af resp. läkare och för närmare upplysningar hänvisas till den af Sv. Kurortföreningen utgifna publikationen "Svenska Bad- och Kurorter" (tillgänglig i bokhandeln) och till de olika kurorternas prospekt, som erhållas genom kamrerarekontoren samt Svensk Bad- och Turist-tidning och Svenska Turistföreningen, Stockholm.

Doktor J. Arvedsons Kurs
i Sjukgymnastik, Massage och
Pedagogisk Gymnastik,

medför enligt kongl. maj:ts medgifvande
samma kompetens o. rättigheter som en
kurs vid Gymnastiska Central-Institutet.
Kursen 2-årig, börjar den 15 sept.
Prospekt på begäran genom Dr J.
Arvedson, adr. Strömsborg, Stockholm.

Doktor A. Kjellbergs
Kurser

i Massage och Sjukgymnastik.
Okt. till Maj. Maj till Okt.
Prospekt. Stockholm, Mäster-Samuels-
gatan 70, 2 tr.

D:r Kleens

(ett-årig) kurs för damer i
Massage och Sjukgymnastik
börjar måndagen den 1 okt. kl. 11 f. m.
No 15 Klara södra Kyrkogata, 2 tr. upp.
OBS! Prospekt begäres helst under
adress Saltsjöbaden.

D:r med. Leo Klemperer.

Karlsbad (Böhmen). Parkstrasse hus
Wettin. 7. Mottagningstid kl. 7-9, 3-5.

Största valuta lämnar
Konc. Aseptol
å 2 kr. pr flaska;
bäst för tänderna och munnen.

VITTELVATTEN,
verksam mot gikt och reumatism rekvi-
reras hos Major W. Aman, Söder, Sthlm.

Damhårarbeten.
Fruker, Benor, Flåtor, Länkar m. m.
i tusentals. Insänd hårprof så erhållas flera
arbeten att välja på. Obs! Vi signera ej
postpaket med "Hår", Herr och Fru E.
MALMBERG, 58 Klarabergsgatan 58.

Kvinnliga juridiska byrån,
Triedwaldsgränd 2, Stockholm.
A. T. 143 23.

Hårborttagaren.

Befria genast från missprydan-
de hår eller skägg. Pris
kr. 2.50 +
porto pr ask.

Tekniska General-Depöten,
Riddaregatan 15, Stockholm.

Fräkenpomada

är det enda absolut säkra medel att snabbt
och utan obehag borttaga fräknar, lef-
versäckar och solbränna samt göra den
fulaste hy vit och vacker.

Ofelbar verkan garanteras.
Fräkenpomadan innehåller inga för-
hyn skadliga beståndsdelar.
Många intyg och tacksambetsbrev
från hela Skandinavien.
Pris 3 kr. pr burk. Expedieras emot
postförskott eller efterkräp.
Tekniska General-Depöten Stockholm,
15 Riddaregatan 15.

Schweizerbroderier.

Hvita broderade Remsor, Väf-
nader, Spetsar m. m. Absolut
största urval, billigaste priser.
Rikt profsortiment till lands-
orten.

Broderiaffären,
14 Kömmandögatan, 1 fr.
(Hörnet af Sibyllegatan).

Hvad är "Tomte-Kräm"?

Handväfda
Linneväfnader.

Duktyger, handdukar, lakanslärf, t,
näsdukar m. m., köpas bäst och billi-
gast från Kungäters Linneväfveri,
Kungäters. Katalog och provver gratis
och franko.

"Tomte-Kräm".

Rudholms Kakelfabrik

Morrköping.

Enkla och dekorativa kakel-
ugnar i modern smakriktning.
Ill. priskurant på begäran.

Zanderska Helpensionen för flickor

å egendomen Ström (25 min. väg från Saltskogs station nära Södertelje), be-
lägen vid en vik af Östersjön, mellan barrskogsklädda höjder i en för sitt
hälsosamma klimat känd naturskön trakt.

8-klassig elementarskola med undervisning i musik och handarbete.
Språkundervisningen meddelas af infödda lärarinnor, som bo i skolan. Kon-
firmationsundervisning meddelas. Høstterminen börjar den 5 september 1906.
Prospekt sändes och anmälningar af nya elever emottagas af
Helena Hallström, Ström, Saltskog.

lokal: Östanå, börjar ny kurs nästk. september. Upplysningar hos Fredr.
Bremer-Förbundet, Drottninggatan 54, Stockholm samt hos Doktorinnan, Hag-
lund, Östanå, Föfnäs.

Tulseboda Brunns- och Badanstalt

i västra Blekinges skogsbygd, 500 fot öfver havet. Öppet
1 juni-1 sept.

Kraftigt järnvatten, utmärkta bad. God restauration
1.60 pr dag 1:sta klass.

Intendent **Doktor N. A. Wange.**

Kamrer Sv. Olsson, adr. Kyrkhult. Begär prospekt.

Norrtelje Hafsbadanstalt.

Saison 10 Juni-1 September.

Vidberömda Gytjemassagebad jämte öfriga brukliga badformer. Kol-
syrebad med flytande kolsyra. Synnerligen goda resultat vid behandling af
Rheumatism. Vacker natur med vidsträckt promenader. Sunda bostäder i
mängd med landligt läge. Billiga lefnadskostnader. Elitkapellet. Lawn-
tennisplan. — Ansökningar om fria bad insändas före 15 maj.

Badläkare Dr A. Brandt, Kamrer C. Myra expedierar beställningar å rum
och badtimmar samt öfversänder prospekt, som äfven erhållas å Turistför-
eningens byrå i Stockholm.

Bröstsjuka.

Bäcka konvalescentsanatorium i Dalarne nyöppnas i
Juni. Begär prospekt från Bäcka pr Orsa.

Hvad är "Tomte-kräm"?

"Tomte-Kräm" är den så mycket omtyckta dessert,
som erhålles af Lagermans Saft-kräm-pulver "Tomten",
och hvilken allmänheten själf gifvit det betecknande
namnet "Tomte-kräm", liksom Lagermans Pudding-
pulver fått namnet "Tomte-pudding".

Lagermans Saft-kräm-pulver finnes med hallon-,
citron-, smultron- och vinbärsarom. Aromen är för-
varad i väl korkad och hartzad flaska, som med-
följer hvarje paket. Härigenom förblifver den alltid
frisk och härlig.

"Tomte-kräm" utmärker sig genom sin rena och
fylliga smak samt utomordentligt delikata utseende.

Säljes öfverallt å 25 och 40 öre pr paket.

Husqvarna Velocipeder

stå fortfarande främst i fråga om
Styrka och Lättgående
hvarpå bland annat den stadigt stigande omsättningen utgör
ett talande bevis. Tillverkningen är den utan jämförelse största
i Skandinavien. År 1905 såldes inom landet ca 5,000 Husqvarna-
velocipeder.

Guldmedalj i Paris 1900 och högsta utmärkelser
vid sedermera hållna inhemska industriutställningar. Priskurant
för 1906 på begäran gratis och franko.

HUSQVARNA VAPENFABRIKS AKTIEBOLAG, Husqvarna.

4 Kronor och mera pr dag.

Hemarbet-Stickmaskin-Sällskapet. Personer sökas, så-
väl män som kvinnor att sticka på våra maskiner. En-
kelt och lätt arbete hemma under hela året. Förkun-
skaper ej nödvändiga. Afstånd af ingen betydelse. Vi
köpa arbetet.

Th. Swahn & Co Malmö, Östra Kajgatan 5.

Ombud för Stockholm: Fröken Signe Sjögren, Birkagatan 18,
Rikst. 97 51.

Vid f. d. "Björnsnäs Hushållsskola"

lokal: Östanå, börjar ny kurs nästk. september. Upplysningar hos Fredr.
Bremer-Förbundet, Drottninggatan 54, Stockholm samt hos Doktorinnan, Hag-
lund, Östanå, Föfnäs.

Zanderska Helpensionen för flickor

å egendomen Ström (25 min. väg från Saltskogs station nära Södertelje), be-
lägen vid en vik af Östersjön, mellan barrskogsklädda höjder i en för sitt
hälsosamma klimat känd naturskön trakt.

8-klassig elementarskola med undervisning i musik och handarbete.
Språkundervisningen meddelas af infödda lärarinnor, som bo i skolan. Kon-
firmationsundervisning meddelas. Høstterminen börjar den 5 september 1906.
Prospekt sändes och anmälningar af nya elever emottagas af
Helena Hallström, Ström, Saltskog.

lokal: Östanå, börjar ny kurs nästk. september. Upplysningar hos Fredr.
Bremer-Förbundet, Drottninggatan 54, Stockholm samt hos Doktorinnan, Hag-
lund, Östanå, Föfnäs.

lokal: Östanå, börjar ny kurs nästk. september. Upplysningar hos Fredr.
Bremer-Förbundet, Drottninggatan 54, Stockholm samt hos Doktorinnan, Hag-
lund, Östanå, Föfnäs.

lokal: Östanå, börjar ny kurs nästk. september. Upplysningar hos Fredr.
Bremer-Förbundet, Drottninggatan 54, Stockholm samt hos Doktorinnan, Hag-
lund, Östanå, Föfnäs.

Tag hvilken Stockholmstidning som helst,
jemför den med
Svenska Dagbladet
och välj sedan den bästa!

Vackra Grafvårdar

af den vackra, hårda och hållbara svarta Skanums-gra-
niten, tillverkas ovillkorligen billigast hos granitägaren

EDVARD STEINERS Stenhuggeri och Mek. Sliperi
i Kristinehamn.

Enhvar kan hänvända sig direkt dit.
Priskurant fås mot 2 porton.

Lars Montens Neutrala Kärntvål till yllevätt och
Oleintvål till linnenvätt användes lämp-
ligast sålunda:

1/2 kg. tvål kokas i 2 liter vatten; när tvålen är upplöst, tillsättes under om-
röring 20 å 25 liter ljumt vatten; i denna utspädda lösning neddoppas plaggen.
Vid yllevätt böra såväl lösningen som sköljvattnet hafva 36 å 38 grader.

Finnes hos de flesta speci-handlare samt i mina butiker.
N:r 19 Stora Nygatan. — N:r 29 S:t Paulsgatan.
Silfvermedalj i Köpenhamn 1888. Guldmedalj i Stockholm 1897.

TVÄTTA OCH FÄRGA

edra Klädningar, Kostymer, Gar-
diner, Täcken, Mattor m. m. hos

LUNDBY

Skönfärgeri o. Kemiska Tvätt,
Göteborg.

Af intyg bedja vi endast få
meddela följande:

Jag har flera gånger begagnat
mig af Lundby Kemiska tvätt för
rengöring af balkklädningar, ply-
mer m. m., och har det sätt,
hvarpå arbetet utförts, alltid varit
till min stora belåtenhet.

M. Sjöcrona,
Hoffröken hos H. K. H. Härtiginan
af Västergötland.

Hvad är "Tomte-Kräm"?

HERM. MEETHS

NU INKOMNA!
UNDERKJOLAR

i moiré, mohair och
satin, smakfullt
garnerade.

Regeringsgat. 26

"Tomte-Kräm".

Sommarkurserna

taga sin början den 6 juni vid Göte-
borgs Handelsskola, i ämbett italiensk
bokhålleri, räkning, välskrifning, steno-
grafi, maskinskrifning och språk m. m.

Såväl kvinnliga som manliga elever
emottagas.

Institutet förfogar öfver framstående
lärarekrafter.

Platser anskaffas i de flesta fall.
Høstterminen börjar den 7
september.

Bref besvaras och prospekt sändes
kostnadsfritt på begäran af skolans
föreståndare.

KARL O. LINDBERG,
Adr.: Erik Dahlbergsgatan 2, midt
emot K. F. U. M., Göteborg.

Rikstelefon 31 61.

Hvem sökes?

Agenter för John Frøberg, Finspong!
100 brefkort gratis vid första rek. Be-
går provver först.

"Tomte-Kräm".

Joko! Hvad skall jag
använda till min
stortvätt?

Chromol

såpar
är
bäst

Chromol

såpar

är

bäst

Chromol

såpar

är

bäst